

Kaskoförsäkring för privatkunder

Försäkringsvillkor 1.1.2023

Innehållsförteckning

Inledning	4
Kaskoförsäkring	4
1. Kaskoförsäkringens giltighetsområde	4
2. Försäkrad egendom	4
2.1 Försäkringsobjekt	4
2.2 Utrustning som inte hör till försäkringsobjektet	5
3. Sakförsäkringar	5
3.1 Kollisionsförsäkring.....	5
3.2 Älgskadeförsäkring.....	6
3.3 Djurkollisionsförsäkring.....	6
3.4 Brandförsäkring.....	6
3.5 Stöldförsäkring	6
3.6 Skadegörelseförsäkring	7
3.7 Naturskadeförsäkring	7
3.8 Nyvärdesförmån/Inlösningsförmån.....	7
3.9 Glasförsäkring.....	8
3.10 Bedrägeriförsäkring	8
3.11 Försäkring för lånad släpvagn.....	9
3.12 Parkeringsförsäkring.....	9
4. Förmögenhetsförsäkringar	9
4.1 Bilräddningsförsäkring	9
4.2 Avbrottsförsäkring.....	10
4.3 Försäkring för ersättande bil/Omfattande försäkring för ersättande bil	11
4.4 Rättsskyddsförsäkring	12
4.5 Ansvarsförsäkring utomlands.....	15
5. Finansieringsförsäkring för avbetalnings- och leasingfordon	16
5.1 Försäkrade.....	16
5.2 Skadebelopp	16
5.3 Maximiersättning.....	16
5.4 Självrisk.....	16
6. Ersättningsbara kostnader och begränsningar	16
6.1 Ersättningsbara skador.....	16
6.2 Ersättningsbegränsningar	16
6.3 Skyldighet att förete utredning och överlåta äganderätten till fordonet.....	17
6.4 Skadebelopp och inlösnings av fordon	17
6.5 Utbyte av försäkringsobjekt	17
6.6 Skatteregler vid sakförsäkring	18
6.7 Säkerhetsföreskrifter	18
6.8 Anvisningar för att förhindra eller begränsa skador (FAL 32, 34 och 61 §).....	19

7. Premiepåverkande faktorer	20
7.1 Avställning	20
7.2 Bonus	20
7.3 Bonuskydd (bonusförmån).....	20
7.4 Kvittningsregler vid delbetalning.....	20
7.5 Premie om försäkringen upphör under försäkringsperioden.....	20
8. Försäkringsperiodens minimipremie	20
9. Försäkringsavtalets upphörande	20
9.1 Ägarbyte vid skadeförsäkring	20
9.2 Försäkringen upphör utan uppsägning.....	21
10. Försäkringstagarens upplysningsplikt vid skadeförsäkring	21
11. Försäkringsperiod	21
Allmänna avtalsvillkor	21
1. Vissa centrala begrepp	21
2. Information innan försäkringsavtal ingås	22
2.1 Turvas upplysningsplikt.....	22
2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt	22
3. Inträdande av Turvas ansvar och försäkringsavtalets giltighet	22
3.1 Inträdande av Turvas ansvar	22
3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring	23
3.3 Försäkringsavtalets giltighet i en skadeförsäkring.....	23
3.4 Försäkringsavtalets giltighet i en personförsäkring.....	23
4. Försäkringspremie	23
4.1 Premiebetalning	23
4.2 Dröjsmål med premien.....	23
4.3 Betalning av försenad skadeförsäkringspremie.....	23
4.4 Betalning av försenad personförsäkringspremie.....	23
4.5 Premiebetalning om försäkringen upphör under försäkringsperioden	23
4.6 Kvittning av premie och övriga fordringar	23
5. Information under avtalets giltighetstid	23
5.1 Turvas upplysningsplikt.....	23
5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid skadeförsäkring	24
5.3 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid personförsäkring.....	24
6. Skyldighet att förhindra och begränsa skada	24
6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter vid skadeförsäkring.....	24
6.2 Skyldighet att förhindra och begränsa skada vid skadeförsäkring (räddningsplikt)..	24
6.3 Försummelse av säkerhetsföreskrifterna och räddningsplikten vid ansvarsförsäkring.....	25
7. Framkallande av försäkringsfall	25
7.1 Skadeförsäkring.....	25
7.2 Personförsäkring	25
8. Identifikation vid skadeförsäkring	25
9. Otillräknelighet och nödläge	26
9.1 Skadeförsäkring.....	26
9.2 Personförsäkring.....	26
10. Förmånstagarförordnande vid personförsäkring	26
10.1 Förmånstagare.....	26
10.2 Förmånstagarförordnandets form.....	26

11. Ersättningsförfarande	26
11.1 Ersättningssökandens skyldigheter	26
11.2 Preskription av rätten till ersättning	26
11.3 Turvas skyldigheter	26
11.4 Kvittning av premie och övriga fordringar	27
12. Försäkringsersättning vid skadeförsäkring	27
12.1 Överförsäkring och berikandeförbud.....	27
12.2 Underförsäkring	27
13. Sökande av ändring i Turvas beslut	27
13.1 Självrättelse	27
13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som ger beslutsrekommendationer	27
13.3 Tingsrätt.....	27
14. Turvas regressrätt	27
14.1 Turvas regressrätt mot tredje part.....	27
14.2 Turvas regressrätt mot försäkringstagaren, den försäkrade eller med denne jämförd person vid skadeförsäkring	28
15. Ändring av försäkringsavtal	28
15.1 Ändring av avtalsvillkoren för en skadeförsäkring under försäkringsperioden	28
15.2 Ändring av avtalsvillkoren i en personförsäkring under försäkringsperioden	28
15.3 Ändring av avtalsvillkoren vid inträdet av en ny försäkringsperiod.....	28
16. Försäkringsavtalets upphörande	28
16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp en försäkring.....	28
16.2 Turvas rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden	29
16.3 Turvas rätt att säga upp en personförsäkring under försäkringsperioden	29
16.4 Uppsägning av en gruppformånsförsäkring	29
16.5 Turvas uppsägningsförfarande	29
16.6 Turvas rätt att säga upp en skadeförsäkring i slutet av försäkringsperioden	29
16.7 Turvas rätt att säga upp en personförsäkring i slutet av premieperioden	29
16.8 Ägarbyte vid skadeförsäkring	29
17. Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring	29
17.1 Övriga försäkrade till vilkas förmån en egendomsförsäkring gäller	29
17.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat	29
17.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen	30
17.4 Skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring	30
17.5 Skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring.....	30
18. Handelsblockad	30
19. Behandling av person- och skadeuppgifter	30

Inledning

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet bestäms i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren. Försäkringsobjektet, försäkringsskyddet, försäkringsbeloppen, maximersättningarna, självriskerna samt tilläggsskydden som inkluderats i avtalet finns antecknade i försäkringsbrevet.

Försäkringsvillkoren består av två delar: de allmänna avtalsvillkoren och kaskoförsäkringsvillkoren.

I dessa villkor redogörs för innehållet i sak- och förmögenhetsförsäkringar som ingår i frivilliga kaskoförsäkringsavtal samt finansieringsförsäkringen.

Kaskoförsäkring

1. Kaskoförsäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i hela Europa och i länder utanför Europa som ingått avtal om grönt kort förutsatt att annat inte fastställts om giltighetsområde i försäkringsbrevet eller i anknytning till försäkringsskyddet.

Försäkring för gula provnummerskyltar gäller endast i Finland, Sverige, Norge och Danmark.

Stöld- och bedrägeriförsäkringen för fordon hyrda utan förare gäller inte i Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Georgien, Iran, Israel, Kosovo, Kroatien, Lettland, Litauen, Makedonien, Marocko, Moldavien, Montenegro, Polen, Rumänien, Ryssland, Serbien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tunisien, Turkiet, Ukraina, Ungern eller Vitryssland.

Stöldskador som inträffat i länderna ovan har en förhöjd självrisk enligt 6.5.6.1.

Giltighetsområdet för ansvarsförsäkringen fastställs i punkt 4.5.2.

Omfattande försäkring för ersättande bil och Försäkring för ersättande bil gäller endast i Finland.

Bilräddningsförsäkringen gäller utanför Finland i Liitokasko, Turvakasko, MP Turvakasko, Peruskasko och Kaikenvara.

2. Försäkrad egendom

2.1 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är fordon som specificerats i försäkringsbrevet.

Försäkringsobjektet omfattar standardutrustning inkluderad i riktpriiset samt brandsläckare, förstahjälpenväska, barnstolar, stöldskyddsanordning, dragkrok, en uppsättning sommar- och vinterdäck med fälgar och hands free-enheter som hör till fordonet. I Liitokasko, Turvakasko, MP Turvakasko, Peruskasko och Kaikenvara omfattas dessutom i fordonet fast monterad sedvanlig tilläggsutrustning som i väsentlig grad hänför sig till bruket av fordonet och företagslogotyper. I punkterna 8 och 9 i denna villkorspunkt 2.1 anges vilka fordonstillbehör som ingår i försäkringsobjektet i en försäkring som gäller en traktor, terränghjuling eller terränghjuling som registrerats som traktor.

Vad gäller tung materiel är försäkringsobjekt utrustning som anmälts som grund för prissättning.

Försäkringsobjekt är dessutom:

1. I försäkringar för motorcykel, moped och terrängfordon omfattar försäkringsobjektet en av försäkringstagaren ägd hjälm, kördräkt, handskar och stövlar samt en sådan släpvagn eller släde som är avsedd att användas med fordonet och som inte kan registreras, ifall den är kopplad till fordonet.
2. Utöver utrustning som monterats av husbils- och husvagnstillverkaren omfattar försäkringsobjektet i Kaikenvara även utrustning som är väsentligt för-

knippad med bruket av fordonet och fast monterade hushållsmaskiner.

3. Bussarnas tv-apparater i Kaikenvara.
4. Eftermonterade bild- och ljudanläggningar är försäkringsobjekt i Liittokasko, Turvakasko, MP Turvakasko, Peruskasko och Kaikenvara upp till 2 600 euro och i andra försäkringskombinationer upp till 500 euro. Bild- och ljuduppspelningsenhetens ersättningsgrund är dess gängse värde. Det gängse värdet fastställs genom att minska återanskaffningspriset för en ny, motsvarande enhet med 20 % för det första bruksåret och med 10 % för de följande åren. Minskningarna är dock högst 70 % av återanskaffningspriset för en motsvarande ny enhet.
5. Containerar med ben och lastvagnar: Försäkringsobjekt i försäkringar för lastbil eller släpvagn är en av försäkringstagaren ägd container med ben eller lastvagn när containern eller lastvagnen transporteras, monteras på eller lossas från fordonet. Försäkringsobjekt i brand- och stöldförsäkringar är från fordonet lossade containerar med ben och lastvagnar som försäkringstagaren äger förutsatt att försäkringstagaren på förhand anmält dem som försäkringsobjekt för fastställande av premien.
6. Brand- och stöldförsäkringen omfattar normalt löstagbar tillägs- och standardutrustning även då dessa lösgjorts från fordonet och förvaras på en låst förvaringsplats. I punkterna 8 och 9 anges vilka fordonstillbehör som ingår i försäkringsobjektet i en försäkring som gäller en traktor, terränghjuling eller terränghjuling som registrerats som traktor.
7. Gula provnummerskyltar: Försäkringsobjekt är det fordon på vilket de gula provnummerskyltarna fästs och som används till ändamål som fastställs i 32 § i förordningen om registrering av fordon. Om det finns en gällande försäkring för fordonet ur vilken skadan i fråga kan ersättas, betalas ingen ersättning ur försäkringen för gula provnummerskyltar.
8. I en traktorförsäkring inkluderar försäkringsobjektet en frontlastare till traktor, truckgafflar, en grävskopa, ett bakmonterat schaktblad och en jordbruksläpvagn.
9. I en försäkring för terränghjuling eller terränghjuling som registrerats som traktor inkluderar försäkringsobjektet en frontskopa, ett frontmonterat schaktblad och en vanlig släpvagn.

2.2 Utrustning som inte hör till försäkringsobjektet

Försäkringsobjekt är inte fordonets reservdelar och inte heller utrustning och anordningar som inte hör till egentligt bruk av fordonet. Föremål för försäkringen är inte heller t.ex.

1. anordningar eller utrustning som strider mot myndigheternas föreskrifter, t.ex. radar-detektorer
2. utrustning avsedd för tävlingsbruk, t.ex. specialmätare
3. ljud- och bildinspelningar
4. datorer förutom färdator som fordonstillverkaren monterat som standard- eller tilläggsutrustning
5. fristående telefoner för bruk i fordonet, radioapparater, kassettbandspelare, CD-spelare och andra ljudåtergivare samt tv-, video- och DVD-enheter
6. sjöcontainerar
7. lånade eller hyrda containerar med ben och lastvagnar
8. bränsle i fordonet
9. fordonets anordningar, utrustning, konstruktioner och delar som kräver ändringsbesiktning men som

inte ändringsbesiktigats

10. husbils- och husvagnsförsäkring omfattar inte kläder, linnen och dukar, sängkläder, bestick, matvaror eller övrig motsvarande egendom.
11. speciallack exkl. originallack
12. tejpningar, med undantag av dekalerna och logotyper som ägs av försäkringstagaren och som anknyter till företagets egen verksamhet
13. andra verktyg än sådana som ingår i fordonets standardutrustning
14. reservdelar till eller dubbelexemplar av fordonsdelar, -utrustning och -tillbehör
15. specialdäck och -fälgar i försäkringskombinationerna (MP) Hirvi-ilkivalta-palo-varkaus, Hirvi-palo-varkaus (MP) Palo-varkaus och i Palovakuutus, om de inte hör till fordonets standardutrustning.

3. Sakförsäkringar

Försäkringen ersätter direkta saksador enligt dessa villkor.

3.1 Kollisionsförsäkring

Kollisionsförsäkringen ersätter sakskada som direkt orsakats av

1. att fordonet kört av vägen eller vält,
2. slag, kollision, fall eller liknande yttre verkan som plötsligt skadat försäkringsobjektet eller
3. att lastbil plötsligt och oförutsett vält vid lastning eller lossning.

Skada som ersätts med stöd av kollisionsförsäkringen minskar bonusen, om det är fråga om en försäkring med bonusrätt. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Kollisionsförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedels-cirkulation som skadar fordonets
  - motor eller dess tilläggsutrustning
  - växellåda
  - kraftöverföring
  - kylsystem eller
  - luftkonditioneringsanläggning.
2. en del av eller anordning i fordonet på grund av dess konstruktions-, tillverknings- eller materialfel eller svaghet. Exempel:
  - En stötdämparfjäder brister på grund av materialutmattning.
  - Ett utmattningsbrott uppstår i fordonets konstruktion eller en fordonsdel.
3. fordonet i sig på grund av en del av, tilläggsutrustning till eller anordning i fordonet
4. av vatten, om fordonet framförs på väg eller annat område som helt eller delvis är täckt av vatten (t.ex. då en motor skadas av vattenintrång vid körning i vatten)
5. fordonets elsystem eller delar av det (t.ex. motorstyrningen, växellådan, slirskyddet eller luftkonditioneringen) på grund av vatten, såvida inte skadan är en direkt följd av de händelser som nämns i villkorspunkterna 3.1–3.7
6. av att något annat fordon än en snöskoter sjunkit ner i vatten, kärr eller genom is någon annanstans än på vinterväg i allmänt bruk som uppfyller vägmyndigheternas säkerhetsbestämmelser
7. fordonets last eller utrustning (t.ex. att slarvigt fixerad last rör sig och skadar fordonet eller dess glas

ruta), om skadan inte är en direkt följd av händelser som avses i punkterna om kollision-, hjortdjurs-, djurkollisions-, skadegörelse-, brand- eller stöldförsäkringar

8. av djur i fordonet, om skadan inte är en direkt följd av händelser som avses i punkterna om kollision-, hjortdjurs-, djurkollisions-, skadegörelse-, brand- eller stöldförsäkringar

9. när fordonet används i tävling eller träning inför tävling

10. när fordonet används på motorbana eller i kör- eller hastighetsträning på annat område eller annan vägsträcka (t.ex. Nürburgring Nordschleife). Begränsningen ovan gäller inte

- övningskörning på annat område än motorbana i samband med anskaffning av körkort

- övning under handledning i förutseende körning (EAK; ennakoiva ajo) eller motsvarande utbildningsprogram som förhandsmeddelats deltagarna, om utbildaren är godkänd som utbildare för utbildningsprogrammet och skadan inträffar vid övning enligt detta program.

11. skada som inträffat under påstått olovligt bruk, om det inte går att bevisa att det dessförinnan inträffat ett försäkringsfall som avses i punkt 3.5

12. som orsakas vid påfyllning eller användning av fel eller felaktigt bränsle

13. av atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat

14. av krig, uppror, terrorism, revolution eller liknande orsak

15. av att fordonet eller en del av det utsätts för alltför hård påfrestning eller överbelastning

16. av isens eller snöns tyngd eller av köld, regn eller värme

17. av långsamt fortskridande händelser såsom slitage, fukt, korrosion, rost, svampbildning, mögel, förmultning, materialutmattning eller av motsvarande långsamt verkande fenomen

18. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet

19. att fordonsnycklarna förlorats eller lämnats i fordon som lästs

20. av bristfälligt underhåll, oskicklig eller ovarsam hantering.

3.2 Älgskadeförsäkring

Älgskadeförsäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats direkt av kollision med hjortdjur (älg, ren, hjort, rådjur). Med kollision avses att fordonet stöter ihop med djuret. Skadan ska anmälas till närmaste polis.

Skador orsakade av väjning för hjortdjur ersätts med stöd av kollisionförsäkringen i enlighet med villkorspunkten för kollisionförsäkring.

Skada som ersätts med stöd av älgskadeförsäkringen minskar inte bonusen. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Älgskadeförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedelscirkulation som skadar fordonets

• motor eller dess tilläggsutrustning

• växellåda

• kraftöverföring

• kylsystem eller

• luftkonditioneringsanläggning

2. av väjning för hjortdjur

3. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet.

3.3 Djurkollisionsförsäkring

Djurkollisionsförsäkringen ersätter sakskada som orsakats av direkt kollision med annat djur än hjortdjur. Med kollision avses att fordonet stöter ihop med djuret.

Skador orsakade av väjning för djur ersätts med stöd av kollisionförsäkringen i enlighet med villkorspunkten för kollisionförsäkring. Sakskada orsakad av kollision med hjortdjur ersätts med stöd av älgskadeförsäkringen.

Skada som ersätts med stöd av djurkollisionsförsäkringen minskar inte bonusen. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Djurkollisionsförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedelscirkulation som skadar fordonets

• motor eller dess tilläggsutrustning

• växellåda

• kraftöverföring

• kylsystem eller

• luftkonditioneringsanläggning

2. av väjning för djur

3. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet.

3.4 Brandförsäkring

Brandförsäkringen ersätter skada som orsakats av

1. eld som kommit lös

2. direkt blixtnedslag i ett fordon

Skada som ersätts med stöd av brandförsäkringen minskar inte bonusen. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Brandförsäkringen ersätter inte skada som orsakats av

1. av kortslutning eller plötslig spänningsförändring i elsystemet

2. när fordonet använts i tävling eller träning inför tävling

3. under påstått olovligt bruk av fordonet, om det inte bevisas att det olovliga bruket föregåtts av ett försäkringsfall som beskrivs i punkt 3.5

4. att en fordonsdel blivit het och skadan gäller den eller en annan fordonsdel

5. av atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat

6. av krig, uppror, terrorism, revolution eller liknande orsak

7. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet.

8. avgasröret på grund av en brand eller explosion inne i avgasröret.

3.5 Stöldförsäkring

Stöldförsäkringen ersätter sakskada som uppstått genom förlust av eller skada på försäkringsobjektet, om orsaken varit stöld, bruksstöld, olovligt bruk eller försök till detta och om objektet för handlingen varit låst eller

förvarats på låst förvaringsplats. Förvaringsplatsen ska vara låst eller en kontinuerligt bevakad byggnad eller del därav dit man måste bryta sig in i för att få tillträde utan nycklar. Ett samgarage dit flera personer har nycklar anses ha varit en låst förvaringsplats endast då någon skaffat sig tillträde genom att bryta sig in.

Försäkringstagaren ska polisanmäla stöldskadan.

Skada till följd av förlust av fordonet ersätts endast ifall den försäkrade, polisen eller tullmyndigheten inte fått någon uppgift om återfunnet fordon inom 30 dagar från det att Turva underrättats om stölden och ifall en polisanmälan har gjorts.

Se även avvikande självrisk vid stöldförsäkring i punkt 6.5.6.1

Skada som ersätts med stöd av stöldförsäkringen minskar inte bonusen. Självriskens har antecknats i försäkringsbrevet.

- Stöldförsäkringen ersätter inte skada,
1. om skadevällaren fått fordonet eller dess nycklar i sin besittning lovligt
  2. om skadevällaren är en av de försäkrade eller en med den försäkrade likställd person eller någon annan person med deras samtycke
  3. om ett oläst fordon eller dess utrustning tillgripits eller tagits i olovligt bruk på en förvaringsplats dit någon annan person än den försäkrade eller en med den försäkrade likställd person eller personer som bor i samma hushåll som dessa har nyckel, såvida det inte gjorts inbrott på förvaringsplatsen
  4. som orsakats av bedrägeri eller förskingring
  5. till följd av krig, uppror, terrorism, revolution eller annan liknande orsak
  6. som orsakats av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet
  7. om skadan är slitage eller förbrukning till följd av att ett stulet fordon eller dess utrustning använts, t.ex. bränsleförbrukning och kilometerökning
  8. som inträffat under olovligt bruk av fordonet, om det inte bevisas att fordonet var låst när det togs i bruk olovligt.

Se även punkt 8 Identifikation i de allmänna avtalsvillkoren.

3.6 Skadegörelseförsäkring

Skadegörelseförsäkringen ersätter sådan sakskada på försäkringsobjektet som orsakats av uppsåtlig skadegörelse. Med uppsåtlig skadegörelse avses att skadevällarens uttryckliga syfte varit att skada försäkringsobjektet.

Försäkringstagaren ska polisanmäla skadegörelseskadan.

Skada som ersätts med stöd av skadegörelseförsäkringen minskar inte bonusen. Självriskens har antecknats i försäkringsbrevet.

- Skadegörelseförsäkringen ersätter inte skador
1. som orsakats med ett annat fordon
  2. som uppstått under påstått olovligt bruk av fordonet, om det inte bevisas att det olovliga bruket föregåtts av ett försäkringsfall som beskrivs i punkt 3.5

3. som ersätts med stöd av kollisions-, stöld- eller brandförsäkringen
4. som orsakats av förorenat eller felaktigt bränsle eller av bränsle som förorenats
5. till följd av krig, uppror, terrorism, revolution eller annan liknande orsak
6. som orsakats av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet
7. för vilken tidpunkten och platsen inte kan fastställas.

3.7 Naturskadeförsäkring

Naturskadeförsäkringen ersätter sakskada som direkt orsakats

- fordon, då ett träd fällts av vinden
- då vinden slitit loss något annat föremål
- fordonets yttre, då det regnat hagel
- fordon, då vattenytan stigit medan fordonet varit parkerat.

Skada orsakad av blixtnedslag ersätts med stöd av brandförsäkringen i enlighet med villkorspunkten för brandförsäkring. (se punkt 3.4)

Skada som ersätts med stöd av naturskadeförsäkringen minskar inte bonusen. Självriskens har antecknats i försäkringsbrevet.

Naturskadeförsäkringen ersätter inte sakskada som orsakats

1. av vatten, om fordonet helt eller delvis framförts på väg eller annat område som är täckt av vatten
2. av isens eller snöns tyngd eller av köld, regn eller värme
3. av långsamt fortskridande händelser såsom slitage, fukt, frätning, rost, svampbildning, mögling, murkande, materialtrötthet eller motsvarande långsamt verkande fenomen
4. av luftström som fordonet gett upphov till
5. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet.

3.8 Nyvärdesförmån/Inlösningsförmån

Nyvärdesförmån, Utvidgad nyvärdesförmån och inlösningsförmån är kompletterande sakförsäkringar till försäkringarna i punkterna 3.1–3.7 och ersätter kontantförsäljningspriset för ett nytt fordon eller ger tilläggssättning utöver fordonets gängse värde, om villkoren för ersättning uppfylls. Ersättningen för gängse värde betalas med stöd av en sakförsäkring som bestäms enligt skadetypen.

3.8.1 Nyvärdesförmån

MP Turvakasko, Turvakasko för person- och paketbilar i yrkesbruk och Turvakasko för person- och paketbilar i privatbruk när försäkringen börjat före 1.11.2011 har en nyvärdesförmån, om försäkringen gäller ett fabriktillverkat fordon.

Den övre gränsen för Turvas ersättningskyldighet är kontantförsäljningspriset för ett nytt fordon av samma märke och modell vid tidpunkten för försäkringsfallet. Nyvärdesförmånen ger försäkringstagaren ersättning för ett nytt likadant fordon i fråga om märke, modell, drivkraft, kraftöverföring och utrustningsnivå enligt det förmånligaste kontantförsäljningspriset dagen då försäkringsfallet inträffade eller om en likadan modell inte

längre saluförs, enligt kontantförsäljningspriset för den fordonsmodell som närmast motsvarar den skadade modellen ifall

1. fordonet, förutom att ha ägts och innehafts av en importör och/eller bilaffär, endast har ägts eller innehafts av försäkringstagaren och varit kaskoförsäkrat från och med dagen det registrerades eller borde ha registrerats första gången,
2. det gått högst ett år sedan dagen för fordonets förstaregistrering,
3. fordonet har körts högst 25 000 km och
4. de uppskattade reparationskostnaderna för fordonet är minst 50 % av kontantförsäljningspriset för ett nytt likadant fordon eller om en likadan modell inte längre saluförs, av kontantförsäljningspriset för en fordonsmodell som närmast motsvarar det skadade fordonet.

Ett villkor för ersättning med stöd av nyvärdesförmånen är att ett likadant fordon eller ett fordon med samma värde anskaffas i stället för det skadade, förstörda eller försvunna fordonet.

3.8.2 Inlösningsförmån

3.8.2.1 Totalersättning med kontantpriset för nytt fordon

Vid totalersättning enligt inlösningsförmånen betalas ersättning för ett nytt likadant fordon i fråga om märke, modell, drivkraft, kraftöverföring och utrustningsnivå enligt det förmånligaste kontantpriset dagen då försäkringsfallet inträffade ifall

- försäkringsobjektet förutom en importörs och/eller bilaffärs högst nio månader långa ägo- eller besittningsförhållande endast varit i försäkringstagarens ägo eller besittning,
- det gått högst tre år sedan dagen då försäkringsobjektet togs i bruk för första gången och
- försäkringsobjektet har körts högst 60 000 km
- de uppskattade kostnaderna för reparation av försäkringsobjektet uppgår till minst 50 % av kontantförsäljningspriset för ett nytt, likadant fordon eller, om ett likadant fordon inte längre finns till salu, av kontantförsäljningspriset vid den tidpunkt då ett likadant fordon senast fanns till salu.

Med kontantförsäljningspris avses högst det pris för vilket försäkringsbolaget kan eller hade kunnat skaffa ett fordon av samma märke och modell, med motsvarande utrustning som ingår vid inlösning, vid tidpunkten för skadan eller när fordonet senast funnits till salu.

Om modellen inte längre finns till salu är den övre gränsen för ersättningsskyldigheten det förmånligaste kontantförsäljningspriset för den senaste motsvarande fordonsmodellen som funnits till salu. Fordonets färg eller däckstorlek är inte en faktor som begränsar bilens motsvarighet.

Ett villkor för ersättning med stöd av inlösningsförmånen är att ett likadant fordon eller ett fordon med samma värde anskaffas i stället för det skadade, förstörda eller försvunna fordonet.

3.8.2.2 Ersättning med gängse värde plus högst 30 procent

Om fordonet inte uppfyller villkoren för ersättning med nytt fordon enligt Inlösningsförmånen, betalas som er-

sättning fordonets gängse värde fastställt enligt punkt 6.5.3 och höjt med högst 30 %.

3.8.2.3 Maximiersättning

Den övre gränsen för totalersättningen är kontantpriset för ett nytt likadant fordon vid tidpunkten då fordonet skaffades eller då ett sådant fordon senast salufördes. Om bilen skaffats begagnad, är ersättningen dock högst dess gängse värde vid anskaffningstidpunkten.

Om äganderätten till försäkringsobjektet inte överförs till Turva, utbetalas som ersättning skillnaden mellan objektets gängse värde omedelbart före skadan och efter skadan.

3.8.2.4 Begränsningar

- Ersättning med stöd av inlösningsförmånen gäller inte i tävling eller när fordonet används på motorbana eller i kör- eller hastighetsträning på annat område eller annan vägsträcka. Begränsningen gäller inte
  - övningskörning på annat område än motorbana i samband med anskaffning av körkort
  - övning under handledning i förutseende körning (EAK; ennakoiva ajo) eller motsvarande utbildningsprogram som förhandsmeddelats deltagarna, om utbildaren är godkänd som utbildare för utbildningsprogrammet och skadan inträffar vid övning enligt detta program.

3.9 Glasförsäkring

Glasförsäkringen ersätter det försäkrade fordonets fönsterglas, om de går sönder genom direkt slag mot rutan. Med glasruta avses vindruta, sidorutor och bakruta. Med fönsterglas avses inte takfönster eller strålkastarglas.

Skada som ersätts med stöd av glasförsäkringen minskar inte bonusen. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet. Det finns dock ingen självrisik, om glasrutan repareras.

- Glasförsäkringen ersätter inte skada som orsakas
  - 1. av kollision, av att fordonet kört av vägen eller av att fordonet vält.
Dessa skador ersätts med stöd av kollisionsförsäkringen, om försäkringsfallet ska ersättas ur den.
  - 2. av atomskada som avses i atomansvarighets lagen, oberoende av var atomskadan inträffat
  - 3. av krig, uppror, terrorism, revolution eller liknande orsak
  - 4. av händelse som omfattas av garanti eller ansvar för fel hos importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet.

3.10 Bedrägeriförsäkring

Försäkringsobjekt är person- eller paketbil som hyrs ut utan förare och som registrerats för hyresbruk.

Försäkringen ersätter sakskada som orsakas av att försäkringsobjektet förloras till följd av bedrägeri eller förskingring. Försäkringen ersätter också skäligen kostnader som uppstått av hämtning eller returnering av upphittat fordon. Maximibeloppet för ersättningsbara kostnader vid hämtning eller returnering är dock 600 euro.

Försäkringstagaren ska polisanmäla bedrägeriskadan.

Bedrägeriförsäkringen ersätter sakskada orsakad av förlust av fordonet, om den försäkrade, polisen eller tullmyndigheten inte fått uppgift om återfunnet fordon

inom 30 dagar från det att Turva skriftligen underrättats om att fordonet inte återlämnats vid den tidpunkt som avtalats i hyresavtalet.

Begrepp:

- Vid biluthyrning är det bedrägeri när hyrestagaren aldrig haft för avsikt att återlämna bilen, utan vilselett uthyraren att tro att det är fråga om en normal ut-hyrning.
- Förskingring är det när hyrestagaren efter att ha ingått hyresavtalet bestämmer sig för att inte återlämna fordonet och tillgriper det.

3.11 Försäkring för lånad släpvagn

Försäkringsobjekt i försäkringar för dragfordon, dock inte i tilläggsförsäkringar, är även en lånad släpvagn som kopplats till dragfordonet inklusive påbyggnad när den ifrågavarande fordonskombinationen används i trafik förutsatt att detta avtalats separat och antecknats i försäkringsbrevet. Med påbyggnad avses t.ex. containrar med ben och lastvagnar.

3.12 Parkeringsförsäkring

Parkeringsförsäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats ett parkerat fordon när skadan orsakats med ett annat motorfordon och skadevällaren inte är känd. Med annat motorfordon avses här bil, motorcykel, moped, tre- eller fyrhjuligt fordon i klass L, traktor, motordriven arbetsmaskin och terrängfordon.

En förutsättning för betalning av ersättning är att ersättningssökande pålitligt kan ge en utredning av händelse-tidpunkten och -platsen till försäkringsbolaget.

En skada som ersätts från parkeringsförsäkringen föranleder inte bonusförlust. Självriskens har antecknats i försäkringsbrevet.

Parkeringsförsäkringen ersätter inte skada som orsakats

1. av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedels-cirkulation som skadar fordonets
  - motor eller dess tilläggsutrustning
  - växellåda
  - kraftöverföringsanordning
  - kylsystem eller
  - luftkonditioneringsanläggning
2. under olovligt bruk eller påstått olovligt bruk om det inte går att bevisa att ett försäkringsfall enligt punkt 3.5 inträffat dessförinnan.

4. Förmögenhetsförsäkringar

4.1 Bilräddningsförsäkring

Syftet med försäkringen är att ersätta extra kostnader som orsakats av avbruten resa, om de inte ersätts med stöd av fordonets märkesspecifika serviceavtal om mobilitetsgaranti eller något annat motsvarande serviceavtal om mobilitetsgaranti som är oberoende av fordonets märke och som är bundet till fordonet eller personen. Som serviceavtal om mobilitetsgaranti betraktas bortsett från försäkringsavtal alla avtal vars syfte är att täcka kostnaderna för vägservice, bogsering, ersättande bil och andra liknande kostnader, och de är primära i förhållande till bilservice- och bogseringsserviceförsäkringen. Med resa avses påbörjad resa med det försäkrade fordonet från avfärdsorten till en planerad destinationsort inklusive övernattnings- och sedvanliga korta

pauser under resan.

Turva har rätt att utnämna en tjänsteleverantör som ska anlitas för lyftning och transport av försäkringsobjektet. De genomsnittliga avtalspriser som tillämpas av de tjänsteleverantörer som Turva anlitar betraktas som referenspriser när man bedömer lyft- och transportkostnadernas skälighet.

Skada som ersätts med stöd av bilräddningsförsäkringen minskar inte bonusen. Bilräddningsförsäkringen har ingen självrisk.

I fråga om andra fordon än person- och paketbilar i privatbruk upphör den bilräddningsförsäkring som ingår i försäkringarna Hirvi-ilkivalta-palo-varkaus och Hirvi-palo-varkaus när det gått 16 år sedan dagen då fordonet togs i bruk för första gången.

4.1.1 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är det fordon som nämns i försäkringsbrevet och en släpvagn som medtagits på resan.

4.1.2 Försäkrade

Försäkrade är fordonets förare och medpassagerare i fordonet. Fordonets ägare och innehavare har primär rätt till ersättning för resekostnader och övriga extra kostnader förutsatt att de är med på resan. I annat fall har fordonsföraren primär rätt till ersättning.

4.1.3 Försäkringsfall

Försäkringen ersätter skäliga kostnader för att resan avbrutits, om orsaken till uppkomsten av kostnaderna har varit

- att försäkringsobjektet kört av vägen eller vält
- ett fel i eller en skada på försäkringsobjektet
- stöld, bruksstöld eller olovligt bruk av ett låst fordon
- att bränsle eller annan energi som ger drivkraft tar slut i en personbil i privatbruk i Finland.

4.1.4 Begränsningar i ersättnings-skyldigheten

- Försäkringen ersätter inte skada som orsakats
  1. av att fordonet underhållits bristfälligt
  2. av att funktionsdugligt reservdäck eller funktionsduglig utrustning för reservdäcksbyte saknas (t.ex. reparationsset och kompressor)
  3. av att fordonet inte startar på grund av köld, regn eller andra motsvarande klimatförhållanden
  4. vid deltagande i tävling eller träning för tävling
  5. när fordonet används på motorbana eller i kör- eller hastighetsträning på annat område eller annan vägsträcka. Begränsningen ovan gäller inte
    - övningskörning på annat område än motorbana i samband med anskaffning av körkort
    - övning under handledning i förutseende körning (EAK; ennakoiva ajo) eller motsvarande utbildningsprogram som förhandsmeddelats deltagarna, om utbildaren är godkänd som utbildare för utbildningsprogrammet och skadan inträffar vid övning enligt detta program.
  6. av att fordonet sjunkit genom is någon annanstans än på vinterväg i allmänt bruk som uppfyller myndigheternas säkerhetsbestämmelser
  7. av atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan inträffat
  8. av krig, uppror, revolution eller liknande orsak.
  9. att nycklarna förlorats, brutits av eller lämnats i låst fordon.

- Försäkringen ersätter inte heller
- 11. inkomstbortfall
- 12. separata lastnings-, lossnings- eller transportkostnader som hänför sig till fordonet och/eller en släpvagn som är försäkringsobjekt
- 13. sådana övernattnings-, måltids- och bränslekostnader eller övriga kostnader som skulle ha uppkommit även om försäkringsfallet inte inträffat.
- 14. kostnader som importören eller affären som sålt eller reparerat fordonet ansvarar för enligt garanti eller ansvar för fel
- 15. förlust av bruksdagar som reparationstiden medfört
- 16. ersättning till tjänsteleverantören för skillnaden mellan ett avtalspris som betalas utifrån något annat ersättningsystem eller med stöd av något annat avtal och det servicepris som tjänsteleverantören i allmänhet tillämpar.

4.1.5 Ersättningsbara kostnader

4.1.5.1 Transport- och bärgningskostnader för fordon

Försäkringen ersätter kostnader för att fordonet bärgas upp på vägen. Om fordonet är i okörbart skick ersätts dessutom transport till närmaste sådan verkstad där fordonet kan repareras som sig bör. En transport, som beror på att drivkraften för en personbil i privatbruk har tagit slut, ersätts till närmaste sådant ställe där bränsle kan tillsättas i bilen eller batterier kan laddas.

Transport- och bärgningskostnader för lastbil och dess släp ersätts upp till 3 500 euro per försäkringsfall.

4.1.5.2 Reparationskostnader som alternativ till transport

Alternativt ersätts rese- och arbetskostnader som uppstått när skadan eller felet på fordonet reparerats på skadeplatsen eller när bränsle eller annan energi som ger drivkraft levereras. Maximiersättningen är det belopp som det skulle ha kostat att transportera fordonet och/eller släpvagnen till närmaste reparationsverkstad eller att transportera bilen till närmaste sådant ställe där bränsle kan tillsättas i bilen eller batterier kan laddas.

Övriga reparationskostnader för fordonet eller släpvagnen ersätts inte.

4.1.5.3 Rese- och hämtningskostnader och övriga extra kostnader i Finland

Försäkringen ersätter förarens och passagerarnas kostnader för resa från skadeorten till hemorten med billigaste möjliga transportmedel.

Alternativt ger försäkringen ersättning upp till kostnaderna för hemresan

1. resekostnader till destinationsorten med billigaste möjliga transportmedel eller
2. direkta extra övernattningskostnader och övriga kostnader orsakade av väntan på att reparationen av fordonet och/eller släpvagnen blir färdig.

Försäkringen ersätter också resekostnader för hämtning av reparerat fordon med förmånligast möjliga transportmedel.

Ersättningen för resekostnader och övriga extra kostnader orsakade av reseavbrottet är totalt högst 400 euro per försäkringsfall.

4.1.5.4 Rese- och övriga extra kostnader utomlands

Kostnaderna ersätts enligt punkt 4.1.5.3 om fordonet eller släpvagnen inte kan repareras till trafikdugligt skick inom 3 arbetsdagar eller om ett läst fordon stulits under resan och varit försvunnet i minst 24 timmar.

Om fordonet inte kan repareras till trafikdugligt skick, ersätts förutom resekostnaderna för hemresan extra kostnader som orsakats av en väntetid på 3 dagar. Resekostnader och övriga extra kostnader ersätts upp till totalt 2 000 euro.

4.1.5.5 Kostnader vid hämtning av fordonet från utlandet

Vid skadefall utomlands ersätts kostnaderna för transport av fordonet till närmaste reparationsverkstad, om fordonet är i okörbart skick.

Försäkringen ersätter kostnader för hämtning av reparerat eller återfunnet fordon till hemorten. Kostnader för transport av skadat fordon till hemorten ersätts, om fordonet inte kan repareras.

Maximiersättningen är fordonets gängse värde i det skick fordonet var i den dag då transporten påbörjades.

Transport- och bärgningskostnader för lastbil och dess släpvagn ersätts dock med högst 3 500 euro per försäkringsfall.

4.2 Avbrottsförsäkring

Med stöd av avbrottsförsäkringen utbetalas den i försäkringsbrevet antecknade dagersättningen för förlorade bruksdagar, om de förlorade dagarna beror på ett försäkringsfall som ersätts ur följande försäkringar och skadebeloppet är större än självriskan:

- kollisionsförsäkring
- brandförsäkring
- skadegörelseförsäkring
- stöldförsäkring
- älgskadeförsäkring
- bedrägeriförsäkring
- glasförsäkring, då glasrutan byts ut.

Avbrottsförsäkringens självrisktid har antecknats i försäkringsbrevet.

4.2.1 Försäkrade

Försäkringen gäller för försäkringstagaren.

4.2.2 Ersättningsperiod

Ersättningen betalas för hela dygn.

Den första ersättningsdagen är

1. dagen försäkringsfallet inträffade, om fordonet inte är i trafikdugligt skick eller
2. dagen reparationsarbetena påbörjades, om fordonet är trafikdugligt efter skadan eller
3. för ett tillgripet fordon dagen Turva skriftligen underrättades om tillgreppet.

Den sista ersättningsdagen är den dag då

1. reparationen är färdig eller
2. försäkringstagaren får tillbaka sitt tillgripna fordon eller
3. försäkringstagaren för innehav och bruk anskaffar ett fordon som ersätter det skadade fordonet och

försäkringsobjektet säljs trots att en reparation kan motiveras ekonomiskt.

Om det är okänt på vilken dag försäkringsfallet faktiskt inträffade, anses dagen då skadan upptäcktes vara den dag då försäkringsfallet inträffade.

Maximiersättningsperiod

1. Vid försäkringsfall som ersätts enligt punkterna 3.1–3.7 eller 3.9–3.10 utbetalas ersättning för högst 30 dagar.
2. Vid inlösning av fordon betalas avbrottsersättning dock för högst 14 dagar. Om fordonet inlöses enligt en stöld- eller bedrägeriförsäkring på grundval av att fordonet inte återfunnits, betalas ersättning för 30 dagar.
3. Under väntetid på reparation av och reservdelar till ett fordon som inte är i trafikdugligt skick räknas högst sju dagar som förlorade bruksdagar och i fråga om buss, lastbil och lastbilens släp högst 14 dagar.

Avbrottsförsäkringen ersätter inte

1. förlorade bruksdagar som inte är en följd av en skada som ersätts ur en sakförsäkring
2. reparations- eller väntedagar som beror på försäkringstagarens oaktsamhet eller förfarande i övrigt, t.ex. att ett okörbart fordon inte genast lämnats in för reparation
3. förlängd reparationstid till följd av strejk eller motsvarande konfliktåtgärd
4. väntetid vid reparation av trafikdugligt fordon eller för reservdelar innan reparationen påbörjas
5. förlorade bruksdagar på grund av att en bristfällig eller misslyckad reparation utförs på nytt
6. reparationstid som orsakas av att glasrutan repareras i ett försäkringsfall som ersätts med stöd av glasförsäkringen
7. förlorade bruksdagar som beror på verkstadens arbetsanhopning, verkstadens ledigheter, felaktiga eller bristfälliga reservdelar
8. förlorade bruksdagar under reparationstiden vid försäkringsfall som ersätts med stöd av finansieringsförsäkringen.

4.2.3 Samordning av ersättningar

Från ersättningen som betalas med stöd av avbrottsförsäkringen avdras den ersättning som den försäkrade är berättigad under samma avställningstid med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkringen. Ersättning för avställningstid med stöd av trafikförsäkringen är den normersättning som fastställts av Trafikskadenämnden, fastställd ersättning för avställningstid utgående från annan utredning och hyrbilskostnader.

Om den försäkrade är berättigad till ersättning för hyrbilskostnader med stöd av trafik- eller ansvarsförsäkringen, betalas som avbrottsersättning minst den andel av hyreskostnaderna som trafikförsäkringen inte ersätter. Till denna minimiersättning räknas endast dag- och/eller kilometerersättning för det ersättande fordonet. Dessa kostnader ersätts enligt avbrottsförsäkringens maximiersättningsperioder.

4.3 Försäkring för ersättande bil/Omfattande försäkring för ersättande bil

Försäkringen för ersättande bil betalar för en hyrbil under förlorade bruksdagar, om förlusten beror på ett försäkringsfall som ersätts ur sakförsäkringen. Skadebelop-

pet måste vara högre än självriskens i försäkringsfallet.

Den omfattande försäkringen för ersättande bil betalar för en hyrbil under förlorade bruksdagar, om förlusten beror på tekniskt fel på fordonet enligt definitionen i punkt 4.1 eller på ett försäkringsfall som ersätts ur en sakförsäkring. Skadebeloppet måste vara högre än självriskens i försäkringsfallet.

Hyrbilen ersätts, om de förlorade bruksdagarna beror på ett försäkringsfall som ersätts ur följande försäkringar:

- kollisionsförsäkring
- brandförsäkring
- skadegörelseförsäkring
- stöldförsäkring
- älgskadeförsäkring
- naturskadeförsäkring
- djurkollisionsförsäkring
- parkeringsförsäkring
- bilräddningsförsäkring (endast i Omfattande försäkring för ersättande bil)
- glasförsäkring, vid byte av glas.

Den omfattande försäkringen för ersättande bil betalar för en hyrbil under förlorade bruksdagar endast ifall felet repareras på en verkstad som normalt tillhandahåller service och/eller reparationstjänster och skadan ersätts ur bilräddningsförsäkringen.

Självriskens i Försäkring för ersättande bil och Omfattande försäkring för ersättande bil har antecknats i försäkringsbrevet.

4.3.1 Försäkrade

Försäkrad är en försäkringstagare (fordonets innehavare eller ägare) i vars bestående besittning och bruk fordonet är.

4.3.2 Ersättningsbelopp och omfattning

Försäkringen för ersättande bil ersätter hyrbilskostnader för ett standardutrustat fordon upp till den maximiersättningsperiod som anges i punkt 4.3.3.1 i försäkringsvillkoren.

Som ersättande bil ersätts:

1. personbil: bil som motsvarar det försäkrade fordonet, dock högst en bil i klass C eller en kombi av motsvarande storlek (t.ex. Toyota Corolla, Ford Focus, Opel Astra) från uthyrningsfirman
2. paketbil: en täckt paketbil vars lastutrymme är högst 9 kubik (t.ex. Toyota Hiace)

Fordonets kraftöverföring (t.ex. fyrhjulsdrift), drivkraft (t.ex. diesel) och växellåda (t.ex. automatväxel) är inte faktorer som begränsar motsvarigheten. Till exempel en fyrhjulsdriven paketbil med öppet lastflak ersätts med en paketbil med ett täckt lastutrymme på högst 9 kubik.

Turva har rätt att välja den tjänsteleverantör hos vilken bilen hyrs. Om fordonet hyrts från någon annan tjänsteleverantör än den som Turva utsett, betalar Turva hyreskostnaderna enligt sin partnerprislista. Tjänsteleverantören ansvarar för eventuella hinder för leverans av hyrbilen, förseningar och skyldigheter som hänför sig till avtalet mellan uthyrningsfirman och kunden.

Försäkring för ersättande bil och Omfattande försäkring för ersättande bil täcker hyreskostnaden endast när den ersättande bilen hyrs i Finland.

4.3.3 Ersättningsbar tid

Rätten att använda ersättande bil börjar

1. vid tidpunkten då försäkringsfallet inträffar, om fordonet inte är i trafikdugligt skick
2. vid tidpunkten för reparationsarbetenas början, om fordonet är trafikdugligt efter försäkringsfallet
3. vid tidpunkten då man upptäcker ett tekniskt fel som gör att fordonet inte är i trafikdugligt skick.

Rätten att använda ersättande bil börjar dock tidigast vid den tidpunkt då försäkringstagaren anmäler det ersättningsbara försäkringsfallet till Turva.

Rätten att använda ersättande bil upphör och bilen ska returneras när

1. reparationen har slutförts
2. försäkringstagaren får tillbaka sitt tillgripna fordon
3. försäkringstagaren för bestående innehav och bruk anskaffar ett fordon som ersätter det skadade eller tillgripna fordonet.

4.3.3.1 Maximiersättningsperiod

1. Vid försäkringsfall som ersätts med stöd av sakförsäkringspunkterna 3.1–3.7 eller 3.9 har den försäkrade rätt att använda ersättande bil under högst 30 dagar.
2. En väntetid på högst sju dygn för reparation av och reservdelar till ett fordon som inte är i trafikdugligt skick ingår i maximiersättningsperioden som anges i punkt 1.
3. Vid inlösningsfall som ersätts med stöd av stöldförsäkringen när fordonet inte återfunnits gäller rätten till användning av ersättande bil för högst 30 dagar.
4. Vid inlösningsfall som är ersättningsbara med stöd av annan försäkring än stöldförsäkring gäller rätten att använda ersättande bil för 14 dagar.
5. Vid försäkringsfall som endast ersätts enligt bilräddningsförsäkringen (tekniskt fel) har den försäkrade rätt att använda ersättande bil under högst åtta dagar.

Rätten att använda ersättande bil gäller inte

1. förlorade bruksdagar som inte orsakats av ett försäkringsfall som ersätts ur en sakförsäkring eller bilräddningsförsäkringen
2. förlorade bruksdagar under reparationstid i ett försäkringsfall som ersätts ur finansieringsförsäkringen
3. reparations-, vänte- eller hyresdagar som beror på försäkringstagarens förfaringsätt, t.ex. att ett fordon som inte är i trafikdugligt skick inte genast lämnats in för reparation
4. förlängd reparationstid till följd av strejk eller motsvarande konfliktåtgärd
5. väntetid för reparation av eller reservdelar till trafikdugligt fordon innan reparationen påbörjas
6. förlorade bruksdagar till följd av att en bristfällig eller misslyckad reparation utförs på nytt
7. engångsersättningar
8. reparationstid som orsakas av att glasrutan repareras i ett försäkringsfall som ersätts med stöd av glasförsäkringen
9. förlorade bruksdagar som beror på verkstadens arbetsanhopning, verkstadens ledigheter, felaktiga eller bristfälliga reservdelar eller andra orsaker som beror på verkstaden.

Försäkring för ersättande bil och Omfattande försäkring för ersättande bil ersätter inte bränsle och smörjmedel,

- parkeringstillstånd eller kostnader för tilläggsutrustning och försäkringar som ingår i hyresavtalet.

4.3.4 Samordning av ersättningar

Försäkring för ersättande bil och Omfattande försäkring för ersättande bil ersätter den försäkrades återstående andel av de hyrbilskostnader som ersätts ur trafikförsäkringen. Dessa kostnader ersätts enligt maximiersättningsperioderna i punkt 4.3.3.1.

Om den försäkrade inte har rätt till en ersättande bil med stöd av trafikförsäkringen eller någon annan försäkring, övergår den försäkrades rätt till en av trafikskadenämnden fastställd normersättning till Turva.

Om fordon som försäkrats med Försäkring för ersättande bil eller Omfattande försäkring för ersättande bil skadas i trafikskada eller annan skada som tredje part ansvarar för och där det är möjligt att få en ersättande bil, ska den försäkrade fylla i en utredning om behovet att använda ersättande bil och skicka utredningen till Turva. Den försäkrades rätt till ersättning enligt trafikförsäkringen eller någon annan försäkring övergår till Turva, om ersättningen inte dragits av från den ersättning som betalas enligt en Försäkring för ersättande bil eller Omfattande försäkring för ersättande bil.

4.4 Rättsskyddsförsäkring

4.4.1 Försäkringens syfte

Syftet med försäkringen är att ersätta nödvändiga och skäliga kostnader för juridisk hjälp och rättegångskostnader i tvister, brottmål och ansökningsärenden som hänför sig till ägande, framförande och innehav av i försäkringsbrevet angivet motorfordon i de försäkringsfall som avses i punkt 4.4.5.

4.4.2 Försäkrade

Försäkrade är ägaren, innehavaren och föraren av det fordon som anges i försäkringsbrevet, var och en i sin egenskap.

4.4.3 Domstolar och giltighetsområde

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som i Finland omedelbart kan anhängiggöras vid tingsrätten eller vid motsvarande utländska domstolar i länder som nämns i punkt 1 i dessa villkor.

4.4.4 Begränsningar

- Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. av länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, arbetsdomstolen, marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen eller av utländska administrativa myndigheter eller specialdomstolar.

- Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas i Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, Europeiska unionens domstol eller Europeiska unionens allmänna domstol.

4.4.5 Ersättningsbara försäkringsfall

4.4.5.1 Definition av försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts ur försäkringen är tvister och ansökningsärenden

- uppkomst av tvist. En tvist har uppstått när ett specifi-

cerat krav har bestridits i fråga om grunden eller beloppet.

brottmål

1. där den försäkrade är svarande
  - då åtal väcks mot den försäkrade av allmän åklagare till följd av att motorfordon använts i trafik
  - väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade från målsägandes sida då allmän åklagare beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt åtalet. Åtal har väckts när målsägandens stämningssökan har inkommit till tingsrättens kansli. Åtal har fullföljts när målsäganden skriftligt meddelat domstolen om drivande av åtal efter det att åtalet lagts ned av allmän åklagare.
  - då målsägandes privaträttsliga yrkande bestrids i fråga om grunderna eller beloppet.
2. då den försäkrade är målsägande
  - då den försäkrades privaträttsliga yrkande bestrids i fråga om grunderna eller beloppet.

Det åtal eller bestridna yrkande som försäkringsfallet avser ska grunda sig på en händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning som inträffat under försäkringens giltighetstid.

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

1. två eller fler som är försäkrade enligt denna försäkring står på samma sida i tvist, brottmål eller ansökningsärende; eller
2. den försäkrade har flera tvister, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma rättshandling, omständighet eller rättskränkning.

4.4.5.2 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som den försäkrade orsakats i ärenden

1. där bestridande av yrkande inte kan påvisas
2. där det är fråga om något annat ärende än ett sådant som gäller ägande, innehav eller framförande av fordon i anknytning till den försäkrades arbete, yrkesutövande, närings- eller förvärvsverksamhet
3. där det är fråga om trafiktillstånd som krävs för idkande av tillståndspliktig person- eller godstrafik eller om idkande av olovlig trafik
4. som är av ringa betydelse för den försäkrade
5. där försäkrade enligt denna försäkring är motparter; försäkringen ersätter dock försäkringstagarens kostnader samt fordonsförarens försvarskostnader i åtal som uppkommit till följd av att motorfordon använts i trafik
6. där åtal som väckts mot den försäkrade av allmän åklagare gäller rattfylleri, grovt rattfylleri, smitning i vägtrafik eller överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad
7. där åtal som drivs mot den försäkrade av allmän åklagare gäller grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller äventyrande av trafiksäkerheten genom fortkörning eller trafikförseelse
8. där åtal som drivs mot den försäkrade av allmän åklagare gäller en uppsåtlig handling eller grov oaktsamhet eller någon annan handling av den försäkrade än användning av motorfordon i trafik
9. som gäller framförande av fordon utan rätt
10. som gäller utfärdande av körförbud för föraren. Om ett körförbud som utfärdats enligt 75 § 2 mom. 3 punkten i vägtrafiklagen har upphävts genom beslut

i allmän domstol och beslutet vunnit laga kraft, ersätts dock de kostnader som upphävandet av körförbudet orsakat

11. som gäller skadestånds- eller annat yrkande som på grundval av ovan i punkterna 6–10 avsedda handlingar har framställts mot den försäkrade
12. som gäller den försäkrades privaträttsliga yrkande på grundval av en handling för vilken denne dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller icke dömts till straff med stöd av specialstadganden. Om skadeståndsyrkandet emellertid grundar sig på en handling för vilken den försäkrade dömts till straff för äventyrande av trafiksäkerheten eller för trafikförseelse, ersätts de kostnader som föranleds av framställandet av skadeståndsyrkandet
13. som gäller konkurs eller utmätning eller som hänför sig till dessa, såsom talan om återvinning avsedd i lagen om återvinning till konkursbo, verkställighetstvist som avses i utsköningsbalken eller verkställighet som hänför sig till utmätning
14. där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
15. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfallet som den försäkrade anmält helt eller delvis ska ersättas ur denna rättsskyddsförsäkring
16. som behandlas som grupp-talan och där den försäkrade är sökande eller medlem i gruppen.

4.4.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

1. Om den försäkrade vill använda rättsskyddsförsäkringen, ska Turva meddelas skriftligt på förhand innan advokat- och rättegångskostnader uppstår. Härvid ger Turva den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.
2. Den försäkrade ska som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade inte anlitar något ombud eller anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen, juris magisterexamen eller motsvarande utländsk examen betalas ingen ersättning ur försäkringen.
3. Vid rättegång och skiljeförfarande ska den försäkrade av motparten kräva ersättning till fullt belopp för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan grundad anledning låter bli att framställa eller avstår från anspråk på ersättning för sina kostnader eller inte går med på att överklaga domstolsbeslut som gäller rättegångskostnaderna, kan ersättningen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt förvägras. I tvist som behandlas som medlingsförfarande (domstolsmedling) enligt lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar behöver emellertid ersättning inte krävas för kostnader som den försäkrade orsakats av medlingsförfarandet.
4. Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Turva godkänna kostnadsbelopp för skötsel av ärendet. Om den försäkrade själv betalat sina advokat- och rättegångskostnader binder det betalda beloppet inte Turva vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

4.4.7 Ersättningsregler

4.4.7.1 Försäkringsbelopp

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör den högsta gränsen för Turvas ersättningskyl-

dighet i varje försäkringsfall.

4.4.7.2 Självrisk

Från de ersättningsbara kostnaderna avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

4.4.7.3 Ersättningsbara kostnader och ansökan om ersättning

Försäkringen ersätter direkta och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats av försäkringsfallet enligt följande:

Twister och ansökningsärenden

Till den försäkrade betalas ersättning för kostnader för anlitande av ombud och bevisföring.

Om ärendet behandlats i domstolsmedling ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvode och kostnader för eventuellt biträde till medlaren, beräknat enligt de tvistande parternas huvudtal.

Om det för att hänskjuta en tvist till prövning av domstol krävs någon rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med att det nämnda kravet uppfyllts.

Ärende i skiljeförfarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisning ersätts i tvister som avses i punkt 4.4.5.1. Arvode och kostnader för skiljemannen ersätts dock inte.

Brottmål

1. Målsägare

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisföring ersätts till den del det vid rättegången är fråga om annat privaträttsligt yrkande av den försäkrade till följd av brott än rättegångskostnader.

2. Motpart

Den försäkrades försvarskostnader för anlitande av ombud och bevisning ersätts i försäkringsfall som anges i punkt 4.4.5.1.

4.4.7.4 Sökande av ändring i högsta domstolen

Om det krävs besvärstillstånd för sökande av ändring i högsta domstolen, ersätter försäkringen kostnader för sökande av ändring endast ifall besvärstillstånd beviljats.

Kostnader för användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen godkänt klagomålet, upphävt domen eller återställt försutten fatalietetid.

4.4.7.5 Gemensamt intresse

Om ärendet i väsentlig grad gäller något annat än den försäkrades eget intresse eller om den försäkrade i försäkringsfallet har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana som inte är försäkrade enligt denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

4.4.7.6 Ersättningsbelopp och dess beräkning samt mervärdesskatt

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts ur försäkringen fastställs enligt kostnadsreglerna i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstolen på grund av parternas medgivande inte

uttalat sig om advokat- och rättegångskostnaderna i sitt beslut eller om ärendet avgjorts genom förlikning, fastställs de ersättningsbara kostnaderna även med beaktande av normalt utdömda eller betalda kostnader i motsvarande ärenden.

För anlitande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid fastställandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet på den förmån som gjorts stridig, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art.

Som ersättningsbara kostnader räknas högst det belopp som domstolen ålagt den försäkrades motpart att betala förutsatt att domstolen på grunder som framgår av beslutet inte uttryckligen ansett att den försäkrade ska bära sina kostnader själv delvis eller helt. Beloppet för ersättningsbara kostnader är dock högst det kostnadsyrkande som den försäkrade framställt till motparten.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra eller ansöka om restitution av skatt som ingår i advokatfaktura eller rättegångskostnader, avdras från ersättningen den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

4.4.7.7 Kostnader som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

1. kostnader orsakade av åtgärder som vidtagits eller preliminära utredningar av ärendet som gjorts före försäkringsfallet. Kostnader för utredningar som gjorts och bevis som skaffats före försäkringsfallet ersätts dock om utredningarna använts som bevis.
2. motpartens rättegångskostnader som enligt dom eller överenskommelse ska betalas av den försäkrade. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala ersätts dock enligt samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader då
  - den försäkrade vid rättegången biträts av konsumentombudsmannen eller dennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktigt för tillämpningen av lagen och konsumenternas allmänna intressen eller
  - den försäkrades motpart huvudsakligen underlåtit att följa Konsumenttvistenämndens, Försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut som i tvistens centrala delar är positivt för den försäkrade
3. kostnader som orsakas av verkställandet av domen eller beslutet
4. den försäkrades förlorade tid, eget arbete, inkomstbortfall, rese- eller uppehållskostnader och inte heller tilläggskostnader som orsakas av ett byte av ombud eller av den försäkrade genom handlande som ger upphov till extra eller onödiga kostnader
5. kostnader för att inhämta utlåtanden från juridiskt sakkunniga
6. kostnader för uppgörande av polisanmälan eller utredningsbegäran eller för förundersökning av brott
7. kostnader för faktorer eller bevis som lämnas obeaktade av domstol på grund av att de framlagts för sent
8. kostnader som den försäkrade eller dennes ombud orsakat genom uteblivande från domstolsförhandling, underlåtelse att följa domstolens förelägganden, framförande av påståenden som de visste eller borde ha vetat var obefogade eller förhållande av

- rättsgången i övrigt med uppsåt eller av oaktsamhet
- 9. kostnader för rättegång som den försäkrade eller dennes ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill eller när de i övrigt orsakat en onödig rättegång med uppsåt eller av oaktsamhet
- 10. skiljemannens och medlarens arvoden och kostnader
- 11. kostnader för begäran av offentlig rättshjälp.

4.4.7.8 Övriga regler i samband med ersättning

1. Turva betalar ersättning för den försäkrades rättegångskostnader och advokatkostnader efter ett lagakraftvunnet beslut i domstol eller en förlikning. Om särskilda motskäl inte finns, betalar Turva ersättning även per rättsinstans. Dessutom kan Turva efter eget gottfinnande undantagsvis betala ersättning i förskott, om domstolsförhandlingarna fördröjs avsevärt.
2. Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra skatt som ingår i advokatfakturan, betalar Turva ersättning för advokat- och rättegångskostnader utgående från den faktura som den försäkrade betalat.
3. Kostnadsersättning som den försäkrades motpart dömts eller förbundet sig att betala till den försäkrade ska räknas som en minskning av Turvas ersättningsskyldighet, om kostnadsersättningen har kunnat drivas in av den betalningsskyldige.
4. Om kostnadsersättning som motparten dömts eller förbundet sig att betala till den försäkrade är obetald då ersättning betalas ur försäkringen, är den försäkrade skyldig att överlåta sin rätt till kostnadsersättning till Turva upp till det ersättningsbelopp som ska betalas ur försäkringen. Om den försäkrade tvingats betala en del av kostnaderna själv på grund av att de överstiger den maximiersättning som anges i punkt 4.4.7.1, är denne skyldig att till Turva överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överstiger andelen som den försäkrade själv betalat.
5. Om kostnadsersättning som den försäkrades motpart ska betala enligt dom eller överenskommelse har betalats till den försäkrade eller denne på annat sätt fått den till godo, ska den försäkrade till Turva återbetala kostnadsersättningen inklusive räntor upp till det belopp som ersatts ur försäkringen.

4.5 Ansvarsförsäkring utomlands

Försäkringen ersätter person- och sakskada som uppstått utomlands till följd av att motorfordon använts i trafik när

- den försäkrade enligt gällande lag är personligen skadeståndsansvarig för skadan
- den försäkrades ersättningsskyldighet grundar sig på en handling eller försummelse som skett under försäkringens giltighetstid
- skadan inträffat inom försäkringens giltighetsområde.

4.5.1 Försäkrade

Försäkrade är ägaren, innehavaren och föraren av det fordon som anges i försäkringsbrevet, var och en i sin egenskap.

4.5.2 Giltighetsområde

Utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) gäller Ansvarsförsäkring utomlands i Gröna kortets avtalsländer med undantag för Iran, Israel, Marocko och Tunisien.

4.5.3 Ersättningsbegränsningar

Försäkringen ersätter inte skada

- 1. där ersättningsskyldigheten enbart baserar sig på avtal, förbindelse, löfte eller garanti
- 2. som omfattas av försäkringsskyddet i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag
- 3. som orsakas av försäkringstagaren själv
- 4. som orsakas anställd hos försäkringstagaren eller med honom jämförbar person till den del denne är berättigad till ersättning med stöd av lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring
- 5. som orsakas av utdömda böter till den försäkrade eller annan liknande påföljd.

4.5.4 Ersättningsregler

1. Turva utreder om försäkringstagaren är ersättningskyldig för ett anmält försäkringsfall som omfattas av försäkringen och förhandlar med den som kräver ersättning. Om försäkringstagaren ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner yrkandet, binder detta inte Turva, såvida det inte är uppenbart att ersättningsbeloppet och grunderna är riktiga.
2. Om försäkringsfallet leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta Turva om rättegången. Turva sköter rättegången och betalar skäliga och nödvändiga rättegångskostnader inom försäkringens beloppsgräns. Om rättegången också gäller andra ärenden ersätts endast kostnaderna för det ersättningsyrkande som omfattas av försäkringen.
3. Om Turva har meddelat försäkringstagaren om sin beredskap att ingå avtal med den skadelidande om ersättning av dennes skador inom försäkringens beloppsgräns och försäkringstagaren inte samtycker till detta, har Turva ingen skyldighet att ersätta de kostnader som uppstår efter detta eller att ytterligare utreda ärendet.
4. Skador orsakade av samma handling, försummelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de höra till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

4.5.4.1 Maximiersättningar

Maximiersättningen per försäkringsfall är

- 100 000 euro i personskador och 10 000 euro i egendomsskador när den skadelidande är en passagerare i fordonet och bosatt i Finland.
- 100 000 euro i personskador och 50 000 euro i egendomsskador när det är fråga om någon annan tredje part.

I maximiersättningen ingår

- skadestånd och ränta på skadestånd
- kostnader för utredning av skada som försäkringsbolaget ansvarar för
- rättegångskostnader
- skäliga kostnader för att förhindra en omedelbart förestående skada.

4.5.4.2 Självrisk

Ansvarsförsäkringens självrisk har antecknats i försäkringsbrevet.

4.5.4.3 Gemensamt intresse

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne eventuellt haft av försäkringsfallet. Om annat inte följer av ovan nämnda skäl, ersätter försäkringen högst en huvudtalsenlig andel av den totala skadan.

4.5.4.4 Övriga regler i samband med ersättning

Turva betalar ut ersättningen till den försäkrade med avdrag för skattens andel, om den försäkrade eller skadelidande har rätt till avdrag eller återbäring av mervärdesskatt som ingår i varor och tjänster eller motsvarande utländsk konsumtionsskatt.

5. Finansieringsförsäkring för avbetalnings- och leasingfordon

Om fordonets ägare är en bilaffär eller ett finansieringsbolag eller om fordonet har leasats läggs även en finansieringsförsäkring till kaskoförsäkringen. Finansieringsförsäkringen betalar ersättning till ägaren (bilaffären eller finansinstitutet) eller leasinggivaren även i de fall då ersättningen i normala fall skulle jämkas eller förvägras.

Finansieringsförsäkringen har antecknats i försäkringsbrevet. Kaikenvara för lastbil, tung släpvagn, traktor, moped och fyrhjuling innehåller en finansieringsförsäkring utan särskild anteckning i försäkringsbrevet.

Försäkringen ersätter skadefall där fordonet skadats eller förlorats, om skadan inte ersätts till fullt belopp ur försäkringar i punkt 3.1–3.7

1. ur stöld-, skadegörelse-, brand- eller kollisionförsäkringen på grund av att fordonet inte varit låst
2. ur kollision-, djurkollisions-, älgskade- och naturskadeförsäkringen till följd av bestämmelser som begränsar ersättningens omfattning, vilka är
  - skada till följd av bristfällig olje-, kylvätske- eller kylmedels-cirkulation (3.1–3.3)
  - att fordonet framförs på väg eller annat område som helt eller delvis är täckt av vatten (3.1 och 3.7)
  - skada till följd av att fordonet sjunkit genom is (3.1)
  - skada orsakad av djur i fordonet (3.1)
3. ur kollisionförsäkringen på grund av att fordonet varit avställt eller anmält som avställt då försäkringsfallet inträffade.

- Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av
- bedrägeri eller förskingring
- försummande av finansieringsavtalets villkor.

5.1 Försäkrade

Försäkrade är

- en bilaffär som idkar motorfordonshandel och sålt ett fordon med äganderättsförbehåll eller ett finansinstitut till vilket bilaffären överfört motsvarande rättigheter
- en leasegivare (leasing, inte s.k. rent)
- en innehavare av panträtt eller bilinteckning.

5.2 Skadebelopp

Den övre gränsen för Turvas ersättningsansvar är fordo-

nets gängse värde. Gängse värde definieras i punkt 6.5.3.

Skadebeloppet är fordonets reparationskostnader. Om fordonets reparationskostnader utgör minst 2/3 av fordonets gängse värde före försäkringsfallet, har Turva rätt men inte skyldighet att lösa in försäkringsobjektet till gängse värde.

Apparatur och utrustning som inte hör till försäkringsobjektet eller som ägs av någon annan än den försäkrade inräknas inte i fordonets gängse värde eller reparationskostnaderna när skadebeloppet fastställs.

5.3 Maximiersättning

Maximiersättningen är fordonets gängse värde minskat med självrisk, dock högst

- icke förfallen fordran enligt säljarens villkor för avbetalningsavtalet minskad med självrisk eller
- obetald andel av lån som getts mot bilinteckning minskad med självrisk eller
- panthavarens fordran minskad med självrisk.

5.4 Självrisk

Finansieringsförsäkringens självrisk avviker från grundförsäkringens självrisk och anges i försäkringsbrevet.

Vid stöldskador som inträffat i Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Georgien, Iran, Israel, Kosovo, Kroatien, Lettland, Litauen, Makedonien, Marocko, Moldavien, Montenegro, Polen, Rumänien, Ryssland, Serbien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tunisien, Turkiet, Ukraina, Ungern eller Vitryssland är självriskerna alltid 20 % av skadebeloppet, dock minst fyra gånger grundsjälvriskerna.

6. Ersättningsbara kostnader och begränsningar

6.1 Ersättningsbara skador

Sakförsäkringen ersätter direkt sakskada som orsakats av försäkringsfallet. Med sakskada avses att föremålet skadas, förstörs eller försvinner.

Om fordonet skadats i ett försäkringsfall som är ersättningsbart med stöd av denna försäkring och inte längre är i trafikdugligt skick, ersätter sakförsäkringen också transport av fordonet till närmaste verkstad där det kan repareras på ett sätt som avses i punkt 6.5.1. Om skadebeloppet understiger självriskerna, kan transport av fordonet till närmaste verkstad ersättas ur bilräddningsförsäkringen.

Stöld- och bedrägeriförsäkringen ersätter också skäliga kostnader för hämtning eller returnering av ett återfunnet fordon.

Dessutom ersätter försäkringen skäliga kostnader som uppstått vid förhindrande eller begränsning av en omedelbart förestående eller inträffad skada.

Se även 6.8 Skyldighet att förhindra och begränsa skada vid skadeförsäkring samt räddningsplikt.

6.2 Ersättningsbegränsningar

Sakförsäkringen ersätter inte

1. fordonets värdeminskning
2. ändrings- eller förbättringsarbeten som utförts i samband med reparation av fordonet
3. kostnader till följd av att en bristfällig eller misslyckad reparation av fordonet utförs på nytt eller åtgärdas
4. förlust av fordonets bruksnytta (ersättning för avställningstid) eller hyrbilskostnader
5. normalt slitage till följd av användning och värdeminskning orsakad av körda tilläggskilometrar i samband med olovligt bruk
6. förlust av bränsle
7. kostnader för utredning och skötsel av skadeärende.

6.3 Skyldighet att förete utredning och överlåta äganderätten till fordonet

Den som söker ersättning är skyldig att skaffa de utredningar som bäst kan inhämtas av den sökande, dock även med beaktande av Turvas möjligheter att skaffa utredningar.

Nödvändiga utredningar är bl.a.

1. skadeanmälan från den som söker ersättning
2. kopia på polisanmälan vid skada orsakad av stöld, skadegörelse, kollision med älg och bedrägeri
3. faktura, kvitto eller annan tillförlitlig utredning för utredning av skadebeloppet.

Äganderätten till det inlösta fordonet ska skriftligen överlåtas till Turva. En förutsättning för inlösningsersättning är också att registreringshandlingarna eller det elektroniska certifikatet, och nycklarna till fordonet samt nycklarna till alla anordningar som ska förhindra olovligt bruk överlämnats till Turva.

När fordonet inlösts eller fordonets skadade och lossade del eller anordning ersatts på något annat sätt övergår äganderätten till dessa objekt till Turva.

Om tjänsteleverantören som sålt eller reparerat fordonet enligt ansvar för fel eller garanti är ansvarig för skadan som orsakats av försäkringsfallet, förutsätter betalning av ersättning att rättigheterna överförts till utbetalaren av ersättning på en överlåtelsehandling.

Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1 Ersättnings-sökandes skyldigheter.

6.4 Skadebelopp och inlösnings av fordon

Om det lönar sig att reparera fordonet utgör reparationskostnaderna skadebeloppet. Om fordonets reparationskostnader utgör minst 2/3 av fordonets gängse värde före försäkringsfallet, har Turva rätt men inte skyldighet att lösa in försäkringsobjektet till gängse värde.

Om villkoren för nyvärdesförmån, utvidgad nyvärdesförmån eller inlösningsförmån uppfylls, tillämpas ersättningsvillkoren i punkt 3.8.

Om reparation av fordonet inte lönar sig, är skadebeloppet skillnaden mellan fordonets gängse värde före försäkringsfallet och fordonets gängse värde efter försäkringsfallet.

Apparatur, utrustning, konstruktioner och delar som inte hör till försäkringsobjektet samt utrustning som ersätts separat enligt 6.5.4 inräknas inte i fordonets gängse värde och/eller reparationskostnaderna när skadebeloppet

fastställs.

6.5 Utbyte av försäkringsobjekt

6.5.1 Reparation av försäkringsobjekt

Försäkringen ersätter nödvändiga och behövliga reparationskostnader för fordonet. Fordonet ska repareras med beaktande av fordonets ålder och skick genom ändamålsenliga reparationsmetoder och delar på behörigt sätt och så att kostnaderna inte stiger i onödan. Om slitna och korroderade delar ersätts med nya och fordonets skick förbättras väsentligt till följd av detta, ersätts endast den del av reparationskostnaderna som motsvarar de reparationer som gjorts för att återställa fordonet i samma skick som före skadan. Det är t.ex. frågan om en förbättring, om slitna däck byts ut mot nya.

Turva har rätt att bestämma verkstaden eller anskaffningsstället. Turva är inte beställare av arbetet och ansvarar inte för kvaliteten på arbetet eller delar.

6.5.2 Ljud- och bildutrustning som reservdelar

Ljud- och bildutrustning är fordonets reservdelar på samma sätt som fordonets andra delar.

6.5.3 Gångse värde

Den övre gränsen för Turvas ersättningsansvar är fordonets gängse värde inklusive utrustning som utgör försäkringsobjekt (se punkt 6.4).

Gångse värde för fordonet är det kontantpris som allmänt kan fås för fordonet enligt marknadssituationen vid tidpunkten för försäkringsfallet, om det säljs på ett ändamålsenligt sätt. Med gängse värde avses inte bilaffärernas utförsäljningspris, begärt pris eller bytesvärdet, utan ett sådant pris som fler än en person skulle vara beredda att betala kontant för fordonet.

Vid fastställandet av fordonets gängse värde beaktas marknadspriset för fordonsmärket och -modellen, årsmodell, användningstid, körda kilometrar, utrustning, individuellt skick, antalet tidigare ägare, fordonets servicehistoria samt övriga faktorer som påverkar det gängse värdet.

6.5.4 Utrustning som ersätts separat vid inlösningsfall

Utrustning som ersätts separat är

1. skidbox
2. bilbarnstol
3. hjälm, kördräkt, handskar och stövlar
4. släpvagn till motorcykel och moped
5. släde till snöskoter
6. från registreringsplikt befriad släpvagn eller släde till fyrhjulingar (fordonsklasserna L2e, L5e, L6e och L7e).

Om ovan nämnd utrustning har skadats, utbetalas en separat ersättning för den utöver ersättningen för fordonet.

Värdet på utrustningen i punkterna 1-3 fastställs genom att från anskaffningspriset på ny motsvarande utrustning avdras 10 procent från och med början av det år som följer närmast efter utrustningens anskaffningsår, dock så att utrustningen värderas till minst 30 procent av anskaffningspriset för ny motsvarande utrustning.

Gångse priser för släpvagn och släde fastställs dock enligt punkt 6.5.3.

6.5.5 Utbetalning av ersättning

Skadebeloppet och reparationens ekonomiska lönsamhet samt reparationsmöjligheterna påverkar på vilket sätt Turva ersätter skadan.

Turva uppfyller sin ersättningskyldighet genom att

1. enligt verifikat betala de omedelbara reparationskostnader som uppstått på grund av försäkringsfallet eller genom att betala ett uppskattat och avtalat reparationskostnadsbelopp i pengar,
2. i pengar betala skillnaden mellan det gängse värdet på försäkringsobjektet omedelbart före skadan och efter skadan,
3. inlösa försäkringsobjektet till dess gängse värde,
4. inlösa försäkringsobjektet till ett värde enligt 3.8.1 och 3.8.2 eller 3.8.3, varvid betalning av ersättning enligt dessa punkter förutsätter att ersättningen inte nedsatts
5. eller byta ut fordonet, dess anordning eller del mot något som är likadant eller likvärdigt.

Turva förbinder sig inte att uppfylla ersättningskyldigheten enligt punkt 5, utan förbehåller sig endast rätten att göra det. Om äganderätten till försäkringsobjektet inte har överlåtits till Turva, betalas ersättning enligt punkt 2 i listan ovan.

6.5.6 Självrisiker

Den försäkrade har i varje försäkringsfall en självrisk som fastställs utgående från typen av skada och som avdras från ersättningen. Självrisiken har antecknats i försäkringsbrevet.

6.5.6.1 Avvikande självrisiker

Om skadegörelse- och stöldskadan skett samtidigt avdras endast den högre självrisiken enligt dessa villkor. Vid bedrägeriskador som gäller fordon som hyrs ut utan förare och vid stöldskador som inträffar under uthyrning är självrisiken alltid 10 % av det ersättningsbara skadebeloppet.

Om försäkringsfallet inträffat i Estland, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien eller Tjeckien är självrisiken vid stöldskador alltid 20 % av det ersättningsbara skadebeloppet, dock minst den självrisk i euro som antecknats i försäkringsbrevet.

Om försäkringsfallet inträffat i Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Georgien, Iran, Israel, Kosovo, Kroatien, Makedonien, Marocko, Moldavien, Montenegro, Rumänien, Ryssland, Serbien, Slovenien, Tunisien, Turkiet, Ukraina; Ungern eller Vitryssland är självrisiken vid stöldskador alltid 40 % av det ersättningsbara skadebeloppet, dock minst fyra gånger grundsjälvrisiken.

Bussar och lastbilar samt tunga släpvagnar: När försäkringsfallet orsakas av att fordonet, dess del eller anordning eller last i fordonet träffar ett hinder som finns ovanför, avdras vid försäkringsfall en självrisk på 25 % från skadebeloppet.

6.5.6.2 Avdragsordning för självrisiker och andra avdrag

Självrisiker och övriga avdrag som nämns i dessa villkor

avdras från skadebeloppet i följande ordning:

1. mervärdesskatteandel
2. andra avdragbara skatter
3. eventuell minskning av ersättningen
4. grundsjälvrisk
5. procentuell självrisk

6.6 Skatteregler vid sakförsäkring

6.6.1 Mervärdesskatt

Mervärdesskatt eller motsvarande utländsk konsumtionsskatt som ingår i fordonets reparationskostnader eller anskaffningskostnader för ersättningsbar utrustning och apparatur ersätts inte, om den försäkrade har rätt att avdra skatten eller få skatteåterbäring.

Vid inlösning minskas skillnaden mellan fordonets gängse värde och restvärde med ett belopp som motsvarar mervärdesskatten ifall den försäkrade skulle varit skyldig att betala skatt på försäljningspriset, om fordonet hade sålts den dag försäkringsfallet inträffade.

Se även allmänna avtalsvillkor punkt 12.1 Överförsäkring och berikandeförbud.

6.6.2 Nedsättning eller återbetalning av bilskatt

Från inlösning ersättningen avdras den del av beloppet för nedsatt eller återbetald bilskatt som skulle ha debiterats, om fordonet hade sålts den dag försäkringsfallet inträffade.

Vid inlösning till nyvärde och ersättning med nytt fordon enligt inlösningförmånen avdras beloppet för återbetald eller nedsatt bilskatt i sin helhet.

Se även allmänna avtalsvillkor punkt 12.1 Överförsäkring och berikandeförbud.

6.6.3 Andra skatter och avgifter vid bruk av fordon

Försäkringen betalar inte separat ersättning för fordonsskatt eller motsvarande skatt som är en förutsättning för att fordonet ska få användas. Ersättning betalas inte heller för avgifter i ärenden som gäller specialtieskyltar.

6.7 Säkerhetsföreskrifter

Ändamålet med säkerhetsföreskrifterna är att förebygga risker och minimera eventuella skador. Försäkringstagaren och med denne jämställda personer ska följa säkerhetsföreskrifterna. Ersättningen minskas eller vägras, om en försummelse av säkerhetsföreskrifterna har bidragit till uppkomsten av försäkringsfallet. Se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1 Skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter vid skadeförsäkring.

6.7.1 Rätt att framföra fordon

Fordonets förare ska ha giltigt körkort.

6.7.2 Förarens körförmåga

Fordonet får inte framföras när man är sjuk, trött eller under påverkan av alkohol eller annat rusmedel.

6.7.3 Fordonets skick

Fordonet ska uppfylla bestämmelserna i fordonslagen och för övrigt vara i sådant skick att det får användas på väg och skulle godkännas vid besiktning. (Se fordonslagen och förordningen om användning av fordon på väg.)

6.7.4 Tillsyn av fordonet

Fordonet får inte lämnas vid vägren, på parkeringsplats eller annat område på ett sådant sätt och för en så lång tid att det väcker utomståendes uppmärksamhet eller verkar övergivet.

Om fordonet på grund av skada måste lämnas vid vägrenen, ska man omedelbart ordna bärgning till en reparationsverkstad eller en annan trygg plats.

Fordonet, dess del eller anordning ska vara låst, om konstruktionen medger detta.

För att förhindra olovligt bruk ska en släpvagn förses med en anordning som förhindrar att släpvagnen flyttas eller kopplas till dragfordon.

För att hindra olovligt bruk ska terrängfordon och fyrhjulingar (fordonsklasserna L2e, L5e, L6e och L7e) fästas t.ex. med en kedja eller vajer, så att fordonet inte kan tas i bruk olovligt utan våld eller verktyg. För att förhindra olovligt bruk kan en snöskoter alternativt förses med en anordning som förhindrar drivbandets rotation.

Fordonet får inte förvaras i annat fordon/fordonskombination som är olåst. Fordonet får inte heller förvaras i en släpvagn som saknar anordning för att förhindra olovligt bruk.

Fristående tilläggsutrustning i fordonet, t.ex. en navigator, ska övertäckas eller gömmas.

6.7.5 Förvaring av nycklar, registreringsintygets anmälningsdel och elektroniskt certifikat

Nycklarna till fordonet, dess förvaringsplats och fordonsutrustningens förvaringsplats får inte förvaras synligt eller på en sådan olåst plats där obehöriga kan anta att de finns.

Anmälningsdelen av fordonets registreringsintyg, elektroniskt certifikat, nycklar och uppgifter för tillverkning av nycklar får inte förvaras i fordonet. Nycklarna får inte vara försedda med specifika uppgifter om fordonet eller ägar- och besittningsförhållanden.

Om nycklarna till ett fordon med startspärr tappas bort, ska startspärren omedelbart koda så, att fordonet inte kan tas i bruk olovligt med de borttappade nycklarna eller olovligt bruk förhindras med andra medel (t.ex. mekaniskt ratt-pedallås).

Antalet nycklar ska dokumenteras vid kopiering av nycklar.

6.7.6 Brandsäkerhet

Fordonets förvaringsplats får inte användas till ändamål som äventyrar brandsäkerheten, dvs. man får t.ex. inte svetsa, göra upp öppen eld eller röka i utrymmet.

Endast elektrisk belysning får användas för att belysa motorn, bränsletanken eller andra delar.

För uppvärmning av motorn, kraftöverföringen eller andra delar får man utöver standardutrustning endast använda apparater som är avsedda för fordon.

Om fordonet repareras genom svetsning, ska klädsel

och andra brännbara konstruktioner avlägsnas från ett tillräckligt stort område. Reparationsplatsen ska även förses med nödvändig bevakning och primärsläckningsutrustning.

Motorredskap som väger över 3 000 kg ska dessutom förses med två handbrandsläckare på minst 6 kg fyllda med tygodkänt släckmedel eller med en automatisk eller helautomatisk släckanläggning. Dessas funktionsförmåga ska kontrolleras genom service som utförs åtminstone årligen.

6.7.7 Säkerhetsföreskrifter för bedrägeriförsäkring

1. Uthyraren eller dennes representant ska kontrollera hyrestagarens identitet och rätt att framföra fordonet innan det överläts. Körkortet ska fotokopieras.
2. Uthyraren ska försäkra sig om att hyrestagaren har en stadigvarande adress eller känd vistelseadress i Finland.
3. Hyresavtalet ska vara skriftligt och ange om hyrestagaren har rätt att föra ut fordonet utanför Finlands gränser.
4. Endast en nyckel får överlätas till hyrestagaren.

6.8 Anvisningar för att förhindra eller begränsa skador (FAL 32, 34 och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att förhindra eller begränsa skadan. Om skadan framkallats av en utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Turvas rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade är skyldig att ta reda på skadevällarens identitet och registreringsnumren för fordon som är delaktiga i skadan.

Skador som inträffat under transport ska den försäkrade anmäla till transportören. Om skadan orsakats genom stöld, olovligt bruk av fordon, skadegörelse, bedrägeri eller annan straffbar handling, ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheten på skadeorten. Den försäkrade ska dessutom i rätten yrka på straff till förövaren, om Turvas intresse kräver detta.

Polismyndigheterna i Finland ska även underrättas om ett icke-återfunnet fordon som stulits utomlands.

Om fordonets nycklar försvinner eller stjäls ska den försäkrade vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra olovligt bruk av fordonet med de försvunna eller stulna nycklarna, t.ex. genom ny serieläggning av fordonets lås.

Om nycklarna till ett fordon med startspärr tappas bort, ska startspärren omedelbart koda så, att fordonet inte kan tas i bruk olovligt med de borttappade nycklarna eller olovligt bruk förhindras med andra medel (t.ex. genom att på nytt serielägga låsen).

Om nycklarna till ett fordon med startspärr tappas bort, ska startspärren omedelbart koda så, att fordonet inte kan tas i bruk olovligt med de borttappade nycklarna eller så ska olovligt bruk förhindras med något annat medel (t.ex. mekaniskt ratt-pedallås).

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin räddningsplikt enligt ovan, kan ersättningen till denne sänkas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse

åsidossättandet haft på uppkomsten av skadan. Dessutom ska man beakta försäkringstagarens uppsåtlighet och oaktsamhetens art samt omständigheterna i övrigt.

Vid ansvarsförsäkring sänks eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet. Om den försäkrade emellertid har försummat räddningsplikten uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Turva är dock skyldig att till en skadelidande fysisk person betala den del av ersättningen som den skadelidande inte kunnat driva in på grund av konstaterad insolvens hos den försäkrade vid utsökning eller konkurs.

7. Premiepåverkande faktorer

7.1 Avställning

Avställning ska förhandsanmälas till fordonsregistret enligt gällande bestämmelser. Krediteringen för bilens avställningstid per dag beräknas som 1/360-delar av årspremien för kollisions- och avbrottsförsäkringen, försäkringen för ersättande bil och den omfattande försäkringen för ersättande bil. Premien krediteras från och med dagen efter avställningsdagen.

Premien för kollisionsförsäkring i MP Turvakasko för motorcyklar krediteras från och med dagen efter avställningsdagen, om motorcykeln är avställd utan avbrott i minst 30 dygn mellan 1.4 och 31.10. Krediteringen per dag är 1/210 av årspremien för kollisionsförsäkringen.

Premier för gula provnummerskyltar krediteras inte för avställningstid.

Älgska-, brand-, stöld-, skadegörelse-, rättsskydds-, naturska-, djurkollisions-, parkering-, glas- och finansieringsförsäkringen samt inlösningsförmånen är i kraft under avställningstiden. Kollisionsförsäkringen är i kraft endast om fordonet inte var i rörelse vid tidpunkten för skadan.

I Peruskasko för moped krediteras premien från och med dagen efter avställningsdagen, om mopeden är avställd utan avbrott i minst 30 dygn under tiden 1.4 – 31.10. Krediteringen är 1/210 av premien för kollisions-, älgska-, djurkollisionsförsäkring och ansvarsförsäkring utomlands. Älgska-, djurkollisionsförsäkring och ansvarsförsäkring utomlands är inte i kraft under avställningstiden. Kollisionsförsäkringen är i kraft endast om fordonet inte var i rörelse vid tidpunkten för skadan.

I Peruskasko för snöskoter krediteras premien från och med dagen efter avställningsdagen, om mopeden är avställd utan avbrott i minst 30 dygn under tiden 1.11 – 30.4. Krediteringen är 1/180 av premien för kollisions-, älgska-, djurkollisionsförsäkring och ansvarsförsäkring utomlands. Älgska-, djurkollisionsförsäkring och ansvarsförsäkring utomlands är inte i kraft under avställningstiden. Kollisionsförsäkringen är i kraft endast om fordonet inte var i rörelse vid tidpunkten för skadan.

7.2 Bonus

På premien för kollisionsskydd i en kaskoförsäkring med

bonus lämnas en rabatt i form av s.k. bonus för varje skadefri försäkringsperiod. Om en bil har varit i trafik minst 180 dygn under den skadefria försäkringsperioden, ökar bonusen med 10 procentenheter.

Om en motorcykel under den skadefria försäkringsperioden varit i trafik minst 140 dygn, ökar bonusen med 10 procentenheter.

Bonusen minskar med 20 procentenheter för varje ersättning som betalas med stöd av kollisionsförsäkringen oberoende av hur skadan uppstått.

7.3 Bonusskydd (bonusförmån)

Bonusen minskar inte när ersättning betalas ur kollisionförsäkringen, om försäkringsavtalet innehåller ett gällande bonusskydd. Bonusskyddet träder i kraft efter tre skadefria år i rad (1 080 dagar). Denna period av tre skadefria år kallas bonusskyddets intjäningstid. Intjäningstiden omfattar skadefria dagar under vilka fordonet använts i trafik. Bonusskyddet intjänas inte under avställningstid.

Bonusskyddets intjäningstid börjar på nytt

1. om ersättning betalas ur kollisionförsäkringen under intjäningstiden eller
2. om ett gällande bonusskydd används för att täcka en bonusförlust till följd av betald ersättning.

Nytt bonusskydd kan inte intjänas förrän den intjänade bonusskyddet har utnyttjats. Bonusskyddets intjäningstid slutar när kaskoförsäkringsavtalet upphör.

Bonusskyddet och/eller dess intjäningstid är försäkrings- och försäkringstagarspecifik och överförs inte till en annan fysisk eller juridisk person. Bonusskyddet och/eller dess intjäningstid i ett avtal som upphört kan endast överföras till ett annat kaskoförsäkringsavtal med samma försäkringstagare.

7.4 Kvittningsregler vid delbetalning (FAL 38 §)

Om försäkringstagaren inte anger en kvittningsordning för fordringarna och om det finns flera betalningsposter av samma storlek som den obetalda posten, kvittar Turva i första hand mot den äldsta kaskoförsäkringspremien och därefter mot den äldsta trafikförsäkringspremien samt utestående räntefakturor med den äldsta först.

7.5 Premie om försäkringen upphör under försäkringsperioden (FAL 45 §)

Om försäkringen upphör före den avtalade tidpunkten har Turva rätt till premie endast för den tid då Turvas ansvar varit i kraft. Den resterande delen av en betald premie återbetalas till försäkringstagaren.

Återbetalningen per dag är 1/360 av årspremien. Premien återbetalas dock inte, om det belopp som ska återbetalas är mindre än 8 euro.

På försenade premieåterbetalningar betalar Turva en årlig dröjsmålsränta enligt räntelagen. Dröjsmålsräntan börjar löpa en månad efter det att bolaget mottagit en utredning som berättigar till premieåterbetalning.

Se även de allmänna avtalsvillkoren, punkt 2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt samt punkt 4 Försäkringspremie.

8. Försäkringsperiodens minimipremie

Minimipremien är alltid minst 8 euro för varje giltig försäkringsperiod eller del av den.

9. Försäkringsavtalets upphörande

9.1 Ägarbyte vid skadeförsäkring (FAL 63 §)

Ett skadeförsäkringsavtal upphör, om den försäkrade egendomen genom en rättshandling övergår till en annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller dennes dödsbo. Den nye ägaren av egendomen har dock rätt till ersättning för försäkringsfall som inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång, om denne inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om man i en sakförsäkring lagt till ansvars-, rättsskydds-, avbrottsförsäkring, försäkring för ersättande bil eller omfattande försäkring för ersättande bil, upphör dessa omedelbart när egendomen övergår till en ny ägare.

9.2 Försäkringen upphör utan uppsägning

Försäkringen upphör utan separat uppsägning när fordonet

- anmäls till fordonsregistret som avställt på grund av registrering utomlands eller på Åland
- slutligt avregistreras från fordonsregistret.

10. Försäkringstagarens upplysningsplikt vid skadeförsäkring (FAL 26 och 34 §)

Försäkringstagaren ska anmäla till Turva om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i ett sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet under försäkringsperioden skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Turva inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Försäkringstagaren ska underrätta Turva om en sådan förändring senast en månad efter det att försäkringstagaren erhållit det första årliga meddelandet efter förändringen. Turva påminner försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet. Exempel på förändringar:

- ändrat användningsändamål, t.ex. att fordonet överförs från privat bruk till tillståndspliktigt eller hyresbruk.
- väsentlig förändring av fordonets konstruktion, t.ex. att motorn byts ut mot en effektivare motor eller att en kompressor monteras i fordonet.
- ändring av hemort och bosättningsland.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin skyldighet att underrätta om riskökning, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse de förändrade förhållanden som ökat risken har haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens eventuella uppsåt eller oaktsamhetens art samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och försäkringspremierna på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga

uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

11. Försäkringsperiod

Den första försäkringsperioden är högst 13 månader. De följande försäkringsperioderna är ett år. Försäkringsperioden är 360 dygn och indelas i tolv månader med 30 dygn.

Allmänna avtalsvillkor

Dessa Allmänna avtalsvillkor tillämpas på person- och skadeförsäkringsavtal för privatpersoner.

Med försäkring avses ett avtal på vilket försäkringsbolagets försäkringsvillkor tillämpas. Lagen om försäkringsavtal stärker konsumentens och med en konsument jämställd juridisk persons ställning som avtalspart. Lagen om försäkringsavtal (543/94) innehåller bestämmelser som påverkar avtalsförhållandet mellan kunden och försäkringsbolaget samt vissa tredje parter rättigheter. Bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal tillämpas i sin helhet på detta försäkringsavtal.

Nedan följer vissa av de centrala bestämmelserna i lagen, villkor som enligt lagen ska fastställas i försäkringsvillkoren samt allmänna principer och avtalsvillkor som tillämpas på Turvas kundförhållanden.

Förutom dessa Allmänna avtalsvillkor tillämpas försäkringsvillkoren i försäkringsbrevet, säkerhetsföreskrifterna och finsk lag på försäkringsavtalet.

På trafikförsäkringar tillämpas trafikförsäkringslagen (460/2016) och endast i tillämpliga delar Allmänna avtalsvillkor och lagen om försäkringsavtal.

Tillsynsmyndigheten för försäkringsbolag är Finansinspektionen.

1. Vissa centrala begrepp (FAL 2, 6, 16, 17 och 31 §)

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet fastställs i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren, som består av Allmänna avtalsvillkor och de särskilda villkoren för respektive försäkring.

Turva avser Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva.

Skadeförsäkring avser försäkring för förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Personförsäkring avser en försäkring vars objekt är en fysisk person. Barn-, olycksfalls- och resenärförsäkringar är personförsäkringar.

Gruppformånsförsäkring avser en försäkring för en grupp där premien betalas helt eller delvis av den försäkrade.

Försäkringstagare är den som ingått försäkringsavtal med Turva.

Försäkrad är den till vars förmån försäkringen är i kraft.

Försäkringsperiod är försäkringens avtalade giltighetstid enligt försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet löper en avtalad försäkringsperiod i sänder, om ingendera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod är den tidsperiod för vilken premien med regelbundna mellanrum ska betalas enligt avtal.

Försäkringsfall är den skada eller händelse som utgör grunden för betalning av ersättning ur försäkringen.

Säkerhetsföreskrifter är i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagda skyldigheter att följa föreskrifter som syftar till att förhindra eller begränsa skada.

Trafikförsäkring avser lagstadgad trafikförsäkring på vilken trafikförsäkringslagen (460/2016) och i tillämpliga delar Allmänna avtalsvillkor och lagen om försäkringsavtal tillämpas.

2. Information innan försäkringsavtal ingås

2.1 Turvas upplysningsplikt (FAL 5 och 9 §)

Innan försäkringsavtal ingås ger Turva den som ansöker om försäkring information om Turvas försäkringsformer, försäkringsavgifterna och försäkringsvillkoren för dessa försäkringar samt annan information som behövs för valet av en lämplig försäkring för den sökandes fastställda försäkringsbehov. När informationen ges fästs även uppmärksamhet vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. Vid distansförsäljning av försäkringar ges även förhandsinformation som avses i 6 a kap. i konsumentskyddslagen. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller på internet.

Om Turva eller dess representant vid marknadsföringen av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller har gett denne oriktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information denne fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (FAL 22, 23 och 24 §)

Innan försäkringen beviljas ska försäkringstagaren och den försäkrade ge korrekta och fullständiga svar på frågor som ställs av Turva och som kan vara av betydelse för bedömningen av Turvas ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål rätta upplysningar som denne gett Turva och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen när denne uppfyllt sin ovan nämnda upplysningsplikt, är försäkringsavtalet inte bindande för Turva. Turva har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

2.2.1 Följder vid försäkringstagarens försummelse av upplysningsplikten i skadeförsäkring (FAL 23, 34 och 58 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid prövningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, ska det beaktas vilken betydelse den omständighet som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller oaktsamhetens art samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och försäkringspremien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

2.2.2 Följder vid försummelse av försäkringstagarens upplysningsplikt i personförsäkring (FAL 24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt och Turva inte över huvudet skulle ha beviljat försäkringen ifall korrekta och fullständiga svar hade erhållits, är Turva fri från ansvar.

Om Turva hade beviljat försäkringen mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas Turva ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda följderna vid försummelse av upplysningsplikten blir uppenbart oskäliga för försäkringstagaren eller den som är berättigad till försäkringsersättning kan de jämkas.

3. Inträdande av Turvas ansvar och försäkringsavtalets giltighet

3.1 Inträdande av Turvas ansvar (FAL 11 §)

Turvas ansvar inträder när Turva eller försäkringstagaren godkänt den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren. Godkännandet sker vid den tidpunkt då svaret ges eller sänds. Parterna kan dock avtala om en senare men inte tidigare tidpunkt för ansvarets inträdande.

Om försäkringstagaren till Turva har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan och om det är uppenbart att Turva skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Turva också för försäkringsfall som har inträffat efter det att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till Turvas representant anses ha blivit överlämnat eller avsänt till Turva.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

Betalning av försäkringsavgiften för försäkringsperioden är en förutsättning för att Turvas ansvar ska inträda

- alltid när det är fråga om en tidsbunden försäkring
- när detta är befogat med tanke på försäkringens art eller någon annan särskild orsak.

På fakturan för försäkringsavgiften görs en anteckning om att betalning är en förutsättning för inträdandet av Turvas ansvar.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring (FAL 10 §)

Premien och de övriga avtalsvillkoren fastställs på basis av den försäkrades hälsotillstånd vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes. Turva avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet för den person för vilken försäkringen söks försämrats efter det att ansökningshandlingarna har lämnats in eller sänts till Turva.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet i en skadeförsäkring (FAL 16 §)

Efter utgången av den första försäkringsperioden gäller försäkringsavtalet en avtalad försäkringsperiod i sänder om inte försäkringstagaren eller Turva säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av orsaker som anges nedan i punkt 4.2 och 16.

Ett försäkringsavtal för viss tid gäller under den avtalade tiden.

3.4 Försäkringsavtalets giltighet i en personförsäkring (FAL 17 a §)

Försäkringsavtalet är efter att den första premieperioden löpt ut i kraft en avtalad premieperiod i gången, såvida inte försäkringstagaren eller Turva säger upp avtalet. Om premieperioden är kortare än ett år eller det inte har avtalats om någon premieperiod, har Turva endast rätt att säga upp försäkringen att upphöra att gälla vid utgången av kalenderåret. Försäkringsavtalet kan också upphöra att gälla av andra i punkterna 4.2 och 16 nämnda orsaker.

Ett försäkringsavtal för viss tid gäller under den avtalade tiden.

4. Försäkringspremie

4.1 Premiebetalning (FAL 38 §)

Premien ska betalas inom en månad efter det att Turva har sänt en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän Turvas ansvar har inträtt. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperioden början. Om Turvas ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas innan ansvaret inträtt.

Premien för en visstidsförsäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Betalning av försäkringspremien är en förutsättning för att Turvas ansvar ska inträda.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker Turvas alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som avskrivs med det belopp som betalas.

4.2 Dröjsmål med premien (FAL 39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom den tidsfrist som avses i punkt 4.1, har Turva rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens slut, upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Turva nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet nämns denna möjlighet att försäkringen fortsätter gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom den tid som avses ovan i punkt 4.1, ska dröjsmålsränta enligt räntelagen betalas för förseningen.

4.3 Betalning av försenad skadeförsäkringspremie (FAL 42 §)

Om en försäkringstagare betalar premien efter det att försäkringen upphört, inträder Turvas ansvar dagen efter att premien betalats. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden, räknat från det att försäkringen på nytt trätt i kraft.

Om Turva inte vill återuppliva en försäkring som upphört, meddelar Turva försäkringstagaren inom 14 dagar efter det att premien betalats om sin vägran att ta emot betalningen.

4.4 Betalning av försenad personförsäkringspremie (FAL 39 och 43 §)

En personförsäkring som upphört på grund av att någon annan än den första premien inte betalats träder åter i kraft, om försäkringstagaren betalar premien inom sex månader efter att försäkringen upphört. Turva nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet. Om försäkringen träder i kraft på nytt, inträder Turvas ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Premiebetalning om försäkringen upphör under försäkringsperioden (FAL 45 §)

Om försäkringen upphör före den avtalade tidpunkten har Turva rätt till premie endast för den tid under vilken Turvas ansvar varit i kraft.

Av den betalda premien återbetalar Turva en andel motsvarande den återstående försäkringsperioden till försäkringstagaren. Försäkringspremien återbetalas dock inte, om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2. Premien återbetalas inte heller om det premiebelopp som ska återbetalas är mindre än 8 euro.

4.6 Kvittning av premie och övriga fordringar

Premieåterbetalningen kan minskas enligt de allmänna kvittningsföresättningar med återbetalningsmottagarens obetalda förfallna premier och Turvas övriga fordringar som förfallit och är ostridiga.

5. Information under avtalets giltighetstid

5.1 Turvas upplysningsplikt (FAL 6, 7 och 9 §)

Efter att försäkringsavtalet ingåtts överlämnar Turva ett försäkringsbrev och försäkringsvillkoren till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid sänder Turva årligen ett meddelande till försäkringstagaren med upplysningar om försäkringsbeloppet och andra omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årligt meddelande).

Ifall Turva eller dess representant under försäkringens giltighetstid har gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information denne fått, om sådana bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som Turva eller dess representant efter ett försäkringsfall har gett om en förestående ersättning.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid skadeförsäkring (FAL 26 och 34 §)

Försäkringstagaren ska meddela Turva, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i ett sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet under försäkringsperioden skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsgivaren inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Försäkringstagaren ska underrätta Turva om en sådan förändring senast en månad efter det att försäkringstagaren erhållit det första årliga meddelandet efter förändringen. Turva påminner försäkringstagaren om denna skyldighet i det årliga meddelandet. Sådana uppgifter som försäkringstagaren ska meddela är t.ex. reparations-, ändrings- eller utvidgningsarbeten som utförts på försäkringsobjektet och ändring av försäkringsobjektets användningsändamål.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt om riskökning, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse den förändrade omständighet som ökat risken har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens eventuella uppsåt eller oaktsamhetens art samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och försäkringspremien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt rik-

tiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

5.3 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid personförsäkring (FAL 24 och 27 §)

Försäkringstagaren ska underrätta Turva om riskökande förändringar i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och har betydelse för bedömningen av Turvas ansvar, t.ex. yrke, fritidsintressen, bostadsort eller upphörande av annat försäkringsskydd. Turva ska underrättas om en sådan förändring senast en månad efter det att försäkringstagaren erhållit det första årliga meddelandet efter förändringen. Underrättelse om förändringar i hälsotillståndet behövs inte. Turva påminner försäkringstagaren om upplysningsplikten i det årliga meddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt om riskökning enligt ovan och Turva på grund av den förändrade omständigheten inte hade hållit försäkringen i kraft, är Turva fri från ansvar. Om Turva visserligen hade fortsatt försäkringen men endast mot högre premie eller annars på andra villkor, begränsas Turvas ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda följderna vid försummelse av upplysningsplikten blir uppenbart oskäliga för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan de jämkas.

6. Skyldighet att förhindra och begränsa skada

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter vid skadeförsäkring (FAL 31 och 34 §)

Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller skriftligen i övrigt. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen till denne sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen att iaktta säkerhetsföreskrifterna har haft för skadans uppkomst. Dessutom ska man beakta den försäkrades eventuella uppsåt eller oaktsamhetens art samt förhållandena i övrigt.

Vid ansvarsförsäkring sänks eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller om den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar Turva dock till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen ur en ansvarsförsäkring som denne inte har

kunnat driva in på grund av konstaterad insolvens hos den försäkrade vid utsökning eller konkurs.

6.2 Skyldighet att förhindra och begränsa skada vid skadeförsäkring (räddningsplikt) (FAL 32, 34 och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att förhindra eller begränsa skadan. Om skadan framkallats av en utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Turvas rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka ta reda på skadevällarens identitet. Om skadan framkallats genom en straffbar handling, ska den försäkrade utan dröjsmål underrätta polismyndigheterna därom och i rätten yrka på straff till förövarna, om Turvas intresse kräver detta. Den försäkrade ska också i övrigt iaktta Turvas föreskrifter om att förhindra och begränsa skada. Turva ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av den ovan nämnda räddningsplikten, även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin räddningsplikt enligt ovan, kan ersättningen till denne sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för skadans uppkomst. Dessutom ska man beakta den försäkrades eventuella uppsåt eller oaktsamhetens art samt förhållandena i övrigt.

6.3 Försummelse av säkerhetsföreskrifterna och räddningsplikten vid ansvarsförsäkring (FAL 31 och 32 §)

Vid ansvarsförsäkring sänks eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller åsidosatt sin räddningsplikt eller om den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna eller åsidosatt sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen ur en ansvarsförsäkring som denne inte har kunnat driva in på grund av konstaterad insolvens hos den försäkrade vid utsökning eller konkurs.

7. Framkallande av försäkringsfall

Turva är fri från ansvar gentemot en försäkrad som har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen (FAL 28 och 30 §).

7.1 Skadeförsäkring (FAL 30 och 34 §)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, kan ersättningen till denne sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse den försäkrades åtgärder har haft för skadans

uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades eventuella uppsåt eller oaktsamhetens art samt förhållandena i övrigt.

7.1.1 Ansvarsförsäkring (gäller endast försäkringsavtal med ansvarsförsäkring)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, betalar Turva dock till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen ur en ansvarsförsäkring som denne inte har lyckats driva in på grund av konstaterad insolvens hos den försäkrade vid utsökning eller konkurs.

7.1.2 Motorfordonsförsäkring (gäller endast försäkringsavtal som innefattar en motorfordonsförsäkring)

Om den försäkrade har orsakat ett försäkringsfall vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller att denne hade minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller att den försäkrades förmåga att utföra sådana prestationer som uppgiften kräver är avsevärt nedsatt på grund av påverkan av annat rusmedel än alkohol eller på grund av gemensam påverkan av alkohol och sådana rusmedel, ersätts den skada som orsakats den försäkrade endast till den del andra omständigheter har inverkat på skadans uppkomst.

Om den försäkrade har orsakat ett försäkringsfall vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under eller efter färden uppgick till minst 0,5 promille eller att denne hade minst 0,22 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller att den försäkrades förmåga att utföra sådana prestationer som uppgiften kräver är nedsatt på grund av påverkan av annat rusmedel än alkohol eller på grund av gemensam påverkan av alkohol och sådana rusmedel, nedsätts ersättningen till en del som motsvarar den försäkrades andel i skadan.

7.2 Personförsäkring

7.2.1 Försäkringsfall som den försäkrade framkallat (FAL 28 §)

Om den försäkrade framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet, kan Turvas ansvar minskas enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

7.2.2 Försäkringsfall som berättigad till försäkringsersättning orsakat (FAL 29 §)

Om någon annan person med rätt till försäkringsersättning än den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, är Turva befriad från ansvar gentemot denna person.

Den som har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller som på grund av sin ålder eller sitt sinestillstånd inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om det anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har framkallats.

Om den försäkrade har avlidit betalas den del av försäkringsersättningen som inte betalas till den eller dem

som framkallat försäkringsfallet till de övriga ersättningsberättigade.

8. Identifikation vid skadeförsäkring (FAL 33 §)

Vad som ovan sagts om den försäkrade i fråga om framkallande av försäkringsfall, säkerhetsföreskrifter eller räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

1. med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
2. tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
3. bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med denne.

Vad som ovan sagts om den försäkrade i fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9. Otilräknelighet och nödläge

9.1 Skadeförsäkring (FAL 36 §)

Turva får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 6 och 7, om den försäkrade när denne framkallade ett försäkringsfall eller åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Turva får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.2, 6 och 7, om den försäkrade när denne framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras. Vad denna punkt säger om den försäkrade ska tillämpas även på den som jämföras med en sådan försäkrad som avses i punkt 8.

9.2 Personförsäkring (FAL 36 §)

Turva får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 7 ovan, om den försäkrade när denne framkallade ett försäkringsfall eller åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Turva får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.3 och 7, om den försäkrade när denne orsakade ökningen av risken eller försäkringsfallet handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana omständigheter att försummelsen eller åtgärden kan försvaras.

10. Förmånstagarförordnande vid personförsäkring

10.1 Förmånstagare (FAL 47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade har rätt till den ersättning som betalas ut (förmånstagare). Försäkringstagaren får ändra eller återkalla förmånsta-

garförordnandet, om det inte har inträffat något försäkringsfall i vilket förordnandet är avsett att tillämpas.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i dödsboet. Försäkringsersättningen hör till den försäkrades dödsbo om det inte finns något förmånstagarförordnande och om det i försäkringsvillkoren inte har angetts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form (FAL 48 §)

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande och ändring av det är utan verkan, om Turva inte skriftligen har underrättats om saken.

11. Ersättningsförfarande

11.1 Ersättningsökandens skyldigheter (FAL 32, 69 och 72 §)

Den som söker ersättning ska till Turva överlämna de handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Turvas ansvar. Här avses t.ex. handlingar och uppgifter med hjälp av vilka man kan konstatera om ett försäkringsfall har inträffat, hur stor skada som uppstått och till vem ersättning ska utbetalas. Den som söker ersättning är skyldig att på egen bekostnad skaffa de utredningar som bäst kan inhämtas av den sökande, dock även med beaktande av Turvas möjligheter att skaffa utredningar.

Turva är inte skyldig att betala ut ersättning innan ovan nämnda utredningar erhållits. Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar till Turva som är av betydelse för bedömningen av Turvas ansvar, kan ersättningen sänkas eller förvägras enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

Den försäkrade ska i den utsträckning det är möjligt delta i utredningen av skadan och medverka till att den verkliga orsaken och skadevällaren kan fastställas. Den försäkrade får inte försvåra utredningen av skadan genom att avvika från skadeplatsen, nyttja alkohol eller något annat rusmedel efter skadan eller på något annat sätt.

Turva ska beredas tillfälle att inspektera skadad egendom innan den repareras eller bortskaffas.

11.2 Preskription av rätten till ersättning (FAL 73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Turva inom ett år efter det att den som söker ersättning fått kännedom om försäkringen, försäkringsfallet och den skadepåföljd som föranletts av försäkringsfallet. Ersättningsanspråk ska i varje fall göras inom 10 år tio år efter försäkringsfallet eller, om försäkringen har tecknats för personskada eller skadeståndsskyldighet, efter det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämföras anmälan om försäkringsfallet. Om något ersättningsanspråk inte läggs fram inom denna tid, förlorar den som söker ersättning sin rätt därtill.

11.3 Turvas skyldigheter (FAL 7, 9, 68 och 70 §)

Efter inträffat försäkringsfall ger Turva ersättningsökande, t.ex. den försäkrade, förmånstagaren eller i situationer som avses i punkt 17.4 den skadelidande i ansvarsförsäkring, uppgifter om försäkringens innehåll

och förfarandet för ansökan om ersättning. Eventuell förhandsinformation som den sökande erhållit om en förestående ersättning, beloppet eller betalningssättet påverkar inte ersättningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Turva kommer skyndsamt och senast inom 30 dagar efter att ha erhållit de handlingar och uppgifter som behövs för utredning av sitt ansvar att betala den ersättning för försäkringsfallet som följer av försäkringsavtalet eller meddela att ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, betalar Turva emellertid den ostridiga delen av ersättningen inom ovan nämnda tid. På försenad ersättning betalar Turva dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

Vid ansvarsförsäkring underrättar Turva även den skadelidande om ersättningsbeslutet.

Vid utbetalning av över 1 000 euro i försäkringsersättning till en omyndig person underrättas förmyndarmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om det inte endast gäller ersättning för kostnader eller förmögenhetsförlust.

11.4 Kvittning av premie och övriga fordringar

Försäkringsersättningen kan minskas enligt de allmänna kvittningsföresättningar med den försäkrades och försäkringens obetalda förfallna premier och Turvas övriga fordringar som förfallit och är ostridiga.

12. Försäkringsersättning vid skadeförsäkring

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud (FAL 57 §)

Egendom eller ett intresse har överförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Turva är inte skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Turva eller dennes representant ska ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligt har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring (FAL 58 §)

Egendom eller ett intresse har underförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Med anledning av försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätter Turva endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Turva eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13. Sökande av ändring i Turvas beslut

(FAL 8 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden kan vidta olika åtgärder för att söka ändring i Turvas beslut. Denne har rätt att väcka talan mot Turva. Innan dess kan man söka råd och vägledning från Försäkrings- och finansrådgivningen eller beslutsrekommendationer från nämnder. Nämndens behandling av ärendet förhindrar inte att talan väcks. Däremot tar nämnder inte upp ärenden som prövats eller är anhängiga i domstol.

13.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker att Turvas ersättningsbeslut eller något annat beslut innehåller fel, har denne rätt att få närmare information om de omständigheter som lett fram till beslutet. Turva rättar beslutet, om nya utredningar ger anledning därtill.

13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som ger beslutsrekommendationer

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med Turvas beslut, kan denne be om råd och vägledning från Försäkrings- och finansrådgivningen. Detta opartiska organ har till uppgift att ge råd till konsumenterna i bank-, försäkrings- och värdepappersärenden.

Turvas beslut kan även föras till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Försäkringsnämndens uppgift är att ge beslutsrekommendationer i meningsskiljaktigheter som gäller tolkningen av lagar och försäkringsvillkor samt tillämpning av dessa i försäkringsförhållandet.

Turvas beslut kan även hänskjutas till konsumenttvistnämnden, som ger beslutsrekommendationer utgående från konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningstjänsterna och nämndernas utlåtanden är avgiftsfria.

13.3 Tingsrätt (FAL 74 §)

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Turvas beslut, kan denne väcka talan mot Turva. Talan kan väckas vid tingsrätten för partens hemort i Finland, tingsrätten för Turvas hemort eller tingsrätten för den ort där skadan inträffade, om inte annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan med anledning av Turvas beslut ska väckas inom tre år efter det att parten fått skriftligt besked om Turvas beslut och denna tidsfrist. När tidsfristen löpt ut är talerätten förlorad.

Behandling av ärendet i en nämnd avbryter preskriptionen av talerätten.

14. Turvas regressrätt

14.1 Turvas regressrätt mot tredje part (FAL 75 §)

Den försäkrades rätt till ersättning från en skadeståndsskyldig tredje part övergår till Turva upp till det ersättningsbelopp som Turva betalat. Vid personförsäkring får Turva med stöd av regressrätten inte yrka något annat

än ersättning för sådana kostnader och förmögenhetsförluster som orsakats av sjukdom eller olycksfall.

Om skadan har framkallats av tredje part som privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller någon annan som i enlighet med 3 kap. 1 § i skadeståndslagen kan jämföras med dessa, har Turva regressrätt mot denna person endast i det fall att personen framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller är ersättningskyldig oberoende av oaktsamhet.

Turva har rätt att kräva ett ersättningsbelopp av en tredje person också om denna har orsakat ett försäkringsfall vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller att denne hade minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller att den försäkrades förmåga att utföra sådana prestationer som uppgiften kräver är nedsatt på grund av påverkan av annat rusmedel än alkohol eller på grund av gemensam påverkan av alkohol och sådana rusmedel.

14.2 Turvas regressrätt mot försäkringstagaren, den försäkrade eller med denne jämförd person vid skadeförsäkring (FAL 75 §)

Turva får helt eller delvis återkräva den ersättning som Turva utbetalat till en försäkrad som avses i punkt 17.1 av en försäkringstagare, försäkrad eller med den försäkrade enligt punkt 8 jämförd person som har framkallat försäkringsfallet (punkt 7) eller åsidosatt en nedan angiven skyldighet:

- 2.2 (upplysningsplikt innan försäkringsavtalet ingås)
- 5.2 (upplysningsplikt om ökning av risken)
- 6.1 (skyldighet att iakttä säkerhetsföreskrifterna)
- 6.2 (skyldighet att förhindra och begränsa skada).

Med stöd av sin regressrätt får Turva återkräva hela ersättningen, om Turva på de grunder som nämns i punkterna 2.2, 5.2, 6 och 7 skulle vara fri från ansvar eller berättigad att vägra betala ersättning. Om ersättningen har nedsatts enligt punkterna ovan, får Turva återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

15. Ändring av försäkringsavtal

15.1 Ändring av avtalsvillkoren för en skadeförsäkring under försäkringsperioden (FAL 18 §)

Turva har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 eller om
2. det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Turva när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om en sådan omständighet som nämns ovan sänder Turva utan obefogat dröjsmål ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller de övriga avtalsvillkoren ändras. I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkoren i en personförsäkring under försäkringsperioden (FAL 20 och 27 §)

Turva har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de verkliga eller ändrade förhållandena om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa försummat sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 och försäkringsbolaget skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, om försäkringsbolaget hade fått korrekta och fullständiga upplysningar,
2. försäkringstagaren eller den försäkrade handlade svikligen när denne uppfyllde sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2, men försäkringen ändå är bindande för Turva på grund av jämkning av försummelsens påföljder enligt punkt 2.2.2 eller om
3. det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Turva när avtalet ingicks skett en sådan förändring som avses i punkt 5.3 och Turva skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor ifall omständigheten skulle ha förelegat i förändrad form redan då försäkringen beviljades. Efter att ha fått kännedom om en sådan omständighet som nämns ovan sänder Turva utan obefogat dröjsmål ett meddelande om ändringen av premien eller villkoren till försäkringstagaren. I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.3 Ändring av avtalsvillkoren vid inträdet av en ny försäkringsperiod

15.3.1 Anmälningsförfarande (FAL 19 och 20 a §)

Turva har rätt att ändra försäkringsvillkoren, premien och andra avtalsvillkor vid inträdet av en ny försäkringsperiod, om grunden är

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, naturkatastrof, storolycka)
- en indexförändring som påverkar försäkringen
- en förändring i försäkringens skadekostnader.

Turva har dessutom rätt att göra sådana smärre ändringar i försäkringsvillkoren som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om Turva inför ändringar som avses i punkt 15.3 i försäkringsavtalet, sänder Turva ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras till försäkringstagaren i samband med premiefakturan. I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i kraft vid ingången av den första försäkringsperioden (i skadeförsäkring) eller premieperioden (i personförsäkring) eller det första kalenderåret (om premieperioden är kortare än ett år eller om ingen premieperiod avtalats) efter det att en månad förflutit sedan meddelandet sändes.

15.3.2 Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Turva ändrar försäkringsvillkoren, premien eller andra avtalsvillkor i andra fall än de som anges i punkt 15.3.1 eller avskaffar en kraftigt marknadsförd förmån i försäkringen, ska Turva säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägning-

en ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

16. Försäkringsavtalets upphörande

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp en försäkring (FAL 12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden. Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till Turva.

Någon uppsägningsrätt finns dock inte, om försäkringsperioden enligt avtalet är kortare än 30 dagar.

16.2 Turvas rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden (FAL 15 §)

Turva har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om Turva inte skulle ha beviljat försäkringen om Turva hade känt till det rätta sakförhållandet
2. det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Turva när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Turva inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
3. den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har åsidosatt en säkerhetsföreskrift
4. den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller
5. den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Turva oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Turvas ansvar.

16.3 Turvas rätt att säga upp en personförsäkring under försäkringsperioden (FAL 17 §)

Turva har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av sådan oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har åsidosatt sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 och Turva inte över huvud taget skulle ha beviljat försäkringen ifall Turva hade fått korrekta och fullständiga svar,
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen när denne uppfyllde sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 men försäkringsavtalet ändå är bindande för Turva med stöd av punkten i fråga,
3. det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Turva när avtalet ingicks har skett en i punkt 5.3 avsedd förändring och Turva inte skulle ha beviljat försäkringen ifall omständigheten hade förelegat i förändrad form redan då försäkringen beviljades,
4. den försäkrade uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet,
5. den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Turva oriktiga eller bristfälliga upplysningar

som är av betydelse för bedömningen av Turvas ansvar.

16.4. Uppsägning av en gruppförmånsförsäkring (FAL 17 b §)

Gruppförmånsförsäkringen upphör att gälla, om försäkringstagaren utträder eller utesluts ur gruppen. Turva meddelar försäkringstagaren skriftligen om grunden och tidpunkten för försäkringens upphörande. Försäkringen upphör att gälla tidigast en månad efter det att meddelandet har avsänts.

16.5 Turvas uppsägningsförfarande (FAL 15 och 17 §)

Turva säger upp försäkringen skriftligen utan obefogat dröjsmål efter att ha fått vetskap om en grund för uppsägning. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrunden. Försäkringen upphör att gälla en månad efter det att uppsägningsmeddelandet har avsänts. Turvas rätt att säga upp försäkringen på grund av försummad premiebetalning fastställs enligt punkt 4.2.

16.6 Turvas rätt att säga upp en skadeförsäkring i slutet av försäkringsperioden (FAL 16 §)

Turva har rätt att säga upp försäkringen att upphöra i slutet av försäkringsperioden. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

16.7 Turvas rätt att säga upp en personförsäkring i slutet av premieperioden (FAL 17 a §)

Turva har rätt att säga upp försäkringen att upphöra att gälla vid utgången av premieperioden. Om premieperioden är kortare än ett år eller det inte har avtalats om någon premieperiod, har försäkringsgivaren rätt att säga upp försäkringen att upphöra att gälla vid utgången av kalenderåret. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång eller, om det inte har avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. Uppsägningsgrunden anges i meddelandet.

Försäkringen sägs dock inte upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter det att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

16.8. Ägarbyte vid skadeförsäkring (FAL 63 §)

Ett skadeförsäkringsavtal upphör, om den försäkrade egendomen genom en rättshandling övergår till en annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller dennes dödsbo. Den nye ägaren av egendomen har dock rätt till ersättning för försäkringsfall som inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång, om denne inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om man i en egendomsförsäkring lagt till andra försäkringar, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör ett sådant försäkringsavtal omedelbart när egendomen övergår till en ny ägare.

17. Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring

17.1 Övriga försäkrade till vilkas förmån en egendomsförsäkring gäller (FAL 62 §)

Utöver det som fastställs om den försäkrade i dessa

försäkringsvillkors punkter om "Försäkrade", är en egendomsförsäkring i kraft till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll och den som har panträtt och retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat (FAL 65 §)

I syfte att sänka eller förvägra ersättningen åberopar Turva gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt försäkringstagarens eller någon annan försäkrads försummelse av upplysningsplikten (punkt 2.2) eller försummelse av underrättelse om riskökning (punkt 5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Turva samt lyfta ersättningen, utom i det fall att den försäkrade nämnts vid namn i avtalet eller har uppgivit att denne själv bevakar sin rätt eller då det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

17.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (FAL 66 §)

Gäller en egendomsförsäkring till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte inom skälig tid har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen. Vad som sagts här gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll. Angående en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (FAL 67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt från Turva, om den försäkrade försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till Turva, ska Turva utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge denne tillfälle att lägga fram utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade informeras också om ärendets senare handläggningsskeden. Om Turva godkänner den skadelidandes ersättningskrav, är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

17.5 Skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring (FAL 68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av Turvas ersättningsbeslut väcka talan mot Turva eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller konsumenttvistekommittén i enlighet med punkt 13.

18. Handelsblockad

Försäkringen gäller inte till den del en handelsblockad eller ekonomisk blockad som införts på basis av en deklaration eller ett beslut av Förenta Nationerna (FN), Europeiska Unionen (EU) eller USA eller på basis av Finlands lagstiftning begränsar beviljandet av försäkring eller försäkringens giltighet.

Turva betalar inte ut försäkringsersättning i sådana fall där utbetalning av ersättning strider mot sanktioner som införts i och med en handelsblockad eller ekonomisk blockad på basis av en deklaration eller ett beslut av Förenta Nationerna (FN), Europeiska Unionen (EU) eller USA eller på basis av Finlands lagstiftning.

19. Behandling av person- och skadeuppgifter

Turva hanterar sina kunders personuppgifter genom att iakttäta dataskyddslagstiftningen samt god sed för informationshantering och informationsbehandling. I hanteringen av personuppgifter tar man även annars hand om förverkligandet av kundernas integritetsskydd. Personuppgifter behandlas i syfte att erbjuda Turvas produkter, tjänster och sköta kundrelationer. Uppgifterna kan även användas i marknadsföring som riktas till våra kunder.

Hanteringen av personuppgifter och beslutsfattandet kan till viss del vara automatiskt i Turva. Kunden har rätt att söka ändring i beslut genom att iakttäta de anvisningar för sökande av ändring som getts i samband med beslutet.

Turva får uppgifter bland annat av kunden, parter som kunderna befullmäktigat (t.ex. fackförbund), myndigheters offentliga register och från kreditupplysningsregistret. Det finns dataskyddsbeskrivningar över sparade personuppgifter, som visar vilka uppgifter som sparats i registret.

Uppgifter om kunden lämnas till utomstående enbart med kundens uttryckliga samtycke eller på basis av lagstiftning. Uppgifter om kundkännedom och andra personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Uppgifter kan dessutom överlåtas till myndigheter för att inleda undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism och för att inleda undersökning av sådana brott genom vilka den egendom eller den vinning har fått som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Turva överlåter uppgifter om anmälda skador till försäkringsbolagens gemensamma skaderegister. Samtidigt kan Turva kontrollera vilka skadeuppgifter som har anmälts till andra försäkringsbolag. Uppgifterna används i samband med ersättningshandläggningen för att förhindra kriminella gärningar mot försäkringsbolagen.

Turva spelar in kundsamtal och chatt-samtal för att verifiera ärendet eller för att säkerställa kvaliteten på kundbetjäningen.

När olyckan är framme

På adressen turva.fi hittar du anvisningar för hur du ska agera i skadefall.

När din livssituation förändras

Dina försäkringsbehov kan förändras med tiden. Vi hoppas att du håller fast vid Turva genom alla förändringar. Du kan själv välja hur du vill sköta dina ärenden hos oss. I vår webbtjänst kan du behändigt kontrollera och uppdatera dina försäkringsuppgifter, och även köpa försäkringar. Men du kan givetvis också sköta alla ärenden via telefon eller på vårt kontor.

Turva finns med dig var du än är

Med hjälp av mobilappen TaskuTurva har du ditt försäkringsskydd med dig var du än är. Ladda ned gratisappen TaskuTurva i Google Play-butiken eller i App Store.

Tveka inte att ta kontakt. Hos oss får du personlig betjäning:

01019 5110

Servicenummer för personkunder
asiakaspalvelu@turva.fi

01019 5107

Servicenummer för företagskunder

01019 5108

Ersättningsärenden

01019 5111

Nödtjänst för fordonsskador 24 h
Nödtjänst för egendomsskador
kvällar och veckoslut

+358 1019 5111

SOS-nödtjänst utomlands 24 h

Chabla - telefontjänst på teckenspråk 0800 195151

Tjänsten rings upp via Chabla-appen.

Öppettiderna och närmaste verksamhetsställe hittar du på adressen
turva.fi

**Le, du är
försäkrad.**

